

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

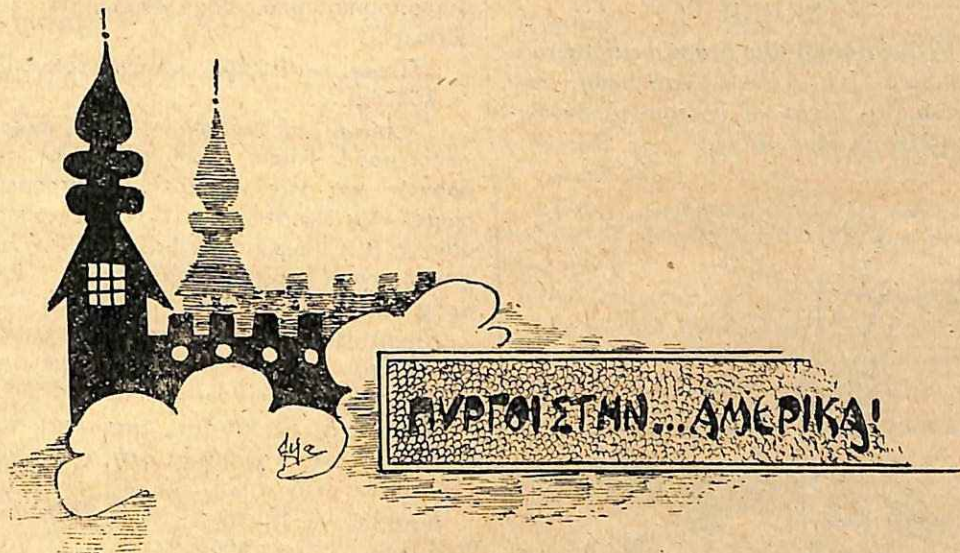
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ὀκτωβρίου 1930

Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 47

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΠΑΡΜΠΑ-ΠΕΤΡΟΣ, 60 χρόνων.
ΠΑΤΕΡ-ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ, (παπᾶς τῆς μικρῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως) 62 χρόνων.

ΑΛΕΚΟΣ } ἀδελφία ἀπὸ 5-13 χρόνων,
ΜΗΚΟΣ } τὸ μεγαλύτερο δ' Ἀλέκος,
ΚΟΥΛΑ } τὸ μικρότερο ἢ Καλλιόπη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ }
ΚΥΡΑ-ΛΕΓΚΩ, οἰκονόμα τοῦ παπᾶ.
ΚΥΡΑ-ΚΑΛΗ, γειτόνισσα, φιληνάδα τῆς.
ΝΙΚΟΛΑΚΗΣ } γειτονόπουλα, ἐγγόνια τῆς
ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ } κυρὰ-Καλῆς, 4-6 χρόνων.

Ἐποχὴ σύγχρονη σὲ μιὰ μικρὴ ἐπαρχία.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Τὸ κηπάκι τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πάτερ-Αμφιλόχιου. Στὸ βάθος φαίνεται τὸ μικρὸ ἄσπρο ἀσβεστωμένο σπίτι. Μαγκανοπήγαδο, δυὸ πάγκοι, μερικά δέντρα. ἤλιοι, μικροὶ λαχανόκηπος. Ἀριστερὰ καγκελόπορτα ποὺ δίνει στὸ δρόμο. Τοῖχο-τοῖχο γλάστρες μὲ διάφορα μυρωδικά. Εἶναι πρωτὶ. Δεξιὰ στὸ βάθος, ἀπλωμένα ρούχα. Ἡ κυρὰ-Λέγκω ἀπλώνει, ἡ κυρὰ Καλή, καθισμένη στὸ πάγκο, πλέκει τεμπέλικα μιὰ κάλτσα. Κουβεντιάσουν.

Κυρὰ-Λέγκω, ἀπλώνει καὶ μιλάει.—
Ναί, γαί... τὰ σπουργίτια... ἔτσι δὲ

τὰ λένε οἱ γειτόνοι, κι' ἡ δουλειὰ τραβάει... κορδόνι!.. Μωρὲ χαρὰ στὸν ἀφέντη μου, ὄρεξη ποὺ τὴν εἶχε μαθὲς, νὰ φορτωθῇ στὸ σθέρκο του μιὰ τσοῦρμα παιδιὰ... Ἀς γελάω κάνε μου γιὰ νὰ μὴν κλαίω!.. Ὅχι, ψέμματα λέμε...
Κυρὰ-Καλή. — Ἐλα δὲ καὶ σὺ, κυ-

ρὰ-Λέγκω, «ψυχικὸ κι' ἂν κάνεις, ἀπὸ τὸ Θεὸ θὰ τῷδῃς»...

Κυρὰ-Λέγκω.—Κι' ἀπ' τὸ διάβολο.. Καλή, κι' ἀπ' τὸ διάβολο... Φτού!.. (Φτύνει χάμω) καὶ τὸν μελέτησα τὸν ἀμελέτητο π' ἀνάθεμά τον! Νάτανε κάνα-δυό... κάτι πάει κι' ἔρχεται... ἀλλὰ πέντε;.. μωρὲ χριστιανή μου;.. Καὶ νάτανε μαθὲς παιδιὰ; Καλά!.. Χαλάλι τους νὰ πῶ καὶ τρεῖς χαλάλι τους. Εἰκονίσματα νὰ τὰ κάνω, ὀλημερίς, καὶ ὀλονυχτὶς νὰ τὰ προσκυνάω. Μ' αὐτοῦνα τζάνεμ' εἶναι ἴδια ὁ τρισκατάρτος—ὄξ' ἀπὸ δῶ. Παναγιὰ μου, συχώρα με!.. (σταυροκοπιέται).

Κυρὰ-Καλή.—Σὰν πολὺ τὸν μελέτης σήμερα, Λέγκω. Τὸ νοῦ σου μὴ σοῦ φανερωθεῖ ὁ ἀφανέρωτος μπροστὰ σου, κόνα μου...

Κυρὰ-Λέγκω.—Κουνήσου ἀπὸ τὴ θέση σου, γειτόνισσα! Εἶναι λόγια αὐτοῦνα νὰ βγαίνουε ἀπ' τὸ ἅγιό σου στόμα;.. Μὰ μίλα καὶ σὺ... (ἀφίνει τὸ κοφίνι μὲ τὰ ρούχα καὶ τὴν πλησιάζει) Εἴχαμε τὴν ἡσυχούλα μας, ὁ πάτερ-Αμφιλόχιος κι' ἐγώ. Πουλί, μύγα δὲν πε-

«Ἡ κυρὰ-Λέγκω ἀπλώνει...» (Σελ. 553, στ. α'.)

τοῦσε. "Οχι μαθὲς μόνο στὶς κάμαρες ποὺ λάμπανε, ἀστράφτανε — μὲ ξέρετε δὲ ἐμένα, ἀπ' τὸ πρῶτ' μέχρι τὸ βράδυ τὴν πατοῦσα πάνω στὴν βούρτσα καὶ φρούτς-φρούτς: ἡλιοὶ τὰ πατώματα! — μὰ κι' ὅξω ἀπ' τὸ σπῆτι. Ἡ αὐλούδα μας — κῆπος βενετσιάνικος ποὺ λέει ὁ λόγος. "Οχι παϊνέματο, μὰ τὸ ξέρετε δὲ ἐσὺ... Κι' ἔλα, κόπιασε (βάζει τὰ χέ-ρια της στὴ μέση) νὰ δῆς τώρα. Ἰδιο ἀχούρι τὸ κατάντησαν τὸ παλατάκι μας. Πέντε νομάτιδες παραπάνω, καὶ τί νομά-τιδες;... νοματάραροι!... Νὰ τραβᾷς τὰ κοτσῖδια σου καὶ νὰ τὰ ξεριζώνεις τρί-χα-τρίχα, μήτε γιὰ δείγμα νὰ μὴ μείνῃ στὴν κορφὴ σου! Μὰ τῶδες τὸ σπῆτι μέσα; τῶδες; ἕνας νὰ φτιάχνει, πέντε νὰ χαλάνε, νὰ τὴν ἡ δουλειά σου!... "Οχι, φέμματα λέμε!... Ἀνάθεμα στὴν ὥρα...

Κυρά-Καλή, τὴν διακόπτεi. — "Ωχ, κατακαμένη Λέγκω, πολυλογεῖς ποὺ εἶ-σαι! Τί περιμένεις, παιδιὰ πάνω στὴ βρά-ση τους. Κοχλάζει τὸ οἶμα τους, ὅχι σὰν αὐτὸ τὸ νερόπλυμα ποὺ τρέχει στὶς δικές μας τίς γεροντίστικες τίς φλέδες, φέμματα;...

Κυρά-Λέγκω, φουρτισμένη. — Ψέ-ματα — ἀλήθεια, ἕνα ξέρω γὼ καὶ δεύ-τερο λόγο δὲν ἔχω: κοντέει νὰ βουλιά-ξῃ τὸ σπῆτι μας ἀπὸ τότε ποὺ μπήκαν αὐτὰ τ' ἀναθεματισμένα ἐδῶ μέσα. Καὶ μήπως μπορεῖς νὰ τοὺς μιλήσῃς;... «Ταχιά ποὺ θάρθῃ ὁ θεὸς μας ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ θὰ σοὺ τὰ ξαναφτιάξῃ ὅλα!» "Ο θεὸς ἀπ' τὴν Ἀμερική! Αὐτὸ τὸ τροπάρι γιὰ «κύριε ἐλέησον» ἀπ' τὸ πρῶτ' μέχρι τὸ βράδυ κανοναρχᾶνε... "Ο θεὸς ἀπ' τὴν Ἀμερική. Νὰ τὸν δῶ καὶ νὰ τρίβω τὰ μάτια μου...

Κυρά-Καλή, μὲ θαυμασμό. — Λένε ὅμως πῶς εἶναι πολὺ πλούσιος. Μιλιού-νια, λένε, ἔχει κατωμένα ἐκεῖθε κάτω. Δουλεῖς σπουδαῖες στὴν Ἀμερική ἔκα-νε, καὶ στὰ χρυσάφια θὰ ντύσῃ τὰ παι-διὰ σὰ θὰ γυρίσῃ. Ἀκλῆρος ἀνθρω-πος, κουφάρι μοναχὸ — σὰν τὸ δεντρί στὸν κάμπο — σὲ ποῖον θ' ἀφήσῃ τὰ μι-λιούνια τοῦ; Κι' ἀκού δῶ... (ψιθυρι-στά) κοίταξε νὰ τὰ περιποῖσαι, μὴν τὰ γκρινιάζεις οὕλη ὥρα, μὴν κολλήσῃ τί-ποτις καὶ στὸ δικό σου τὸ δοντάκι, κό-να μου...

Κυρά-Λέγκω. — Δὲ βαριέσαι! "Ετσι δὲ τὰ λένε οἱ γειτόνοι. Μὰ δὲν τὰ πολυ-πιστεῖω ἐγὼ αὐτά. Μπὰ, πότε θὲ νάρθῃ καὶ τί θὰ κάνῃ; ποῖς τὸν ξέρετε καὶ ποῖς τὸν εἶδε;... Σὰν ἔφυγε ἀπ' τὴ χώρα μας ἦταν ἕνα κουρελάρικο, ἕνα ψωμοζητού-δικο... πῶς τᾶκανε τὰ μιλιούνια;... "Ετσι δὲ γίνονται τὰ μιλιούνια;... ἀψε-σῶσε;

Κυρά-Καλή. — Μὰ λείπει χρόνια καὶ χρόνια, καὶ τὸν λένε πλούσιο (μὲ γεμάτο στόμα) πλούσιο...

Κυρά-Λέγκω, ξαναγυρίζει στὸ κο-φίνι κι' ἀρχίζει πάλι ν' ἀπλώνῃ. — Δὲ

μὲ παρατᾷς, λέω ἐγὼ! πλούσιος-ξεπλού-σιος, ἐγὼ ἕνα ξέρω σωστὰ καὶ κλειδω-τά: θὰ μᾶς καταστρέψουνε αὐτὰ τὰ δια-βόλικά, καὶ... (τὴ διακόπτεi ἕνας με-γάλος κρότος. Στὰ κεραμίδια τοῦ σπι-τιοῦ φαίνονται ὁ Ἀλέκος, ὁ Μῆκος, ἡ Κούλα κι' ὁ Πίπος, ὀρχοῦν τενεκέδες καὶ πέτρες ἀπ' τὴν ἀντίθετη μεριά, ἀ-πὸ κεῖ ποὺ στέκεται ἡ κυρά-Λέγκω).

Κυρά-Λέγκω, ποὺ δὲν βλέπει τὰ παιδιὰ. — Χριστὲ καὶ Παναγιά! Τί βρον-τὲς εἶναι τοῦτες, χριστιανοί; Ἀερικά μὴν πέρασαν;... (σταυροκοπιέται).

Κυρά-Καλή, ποὺ δὲν βλέπει τὰ παιδιὰ ἀπ' τὸ παράκτο ποὺ κάθεται. — Τί κά-νετε ἐκεῖ πάνω, βρὲ καλόπαιδα; Κατε-βάτε ἀπ' τὰ κεραμίδια, ζεβζέκια!...

ΣΚΗΝΗ Β'

(Τὰ παιδιὰ, ὄρθια στὰ κεραμίδια, τρα-γουδοῦνε. "Ο Ἀλέκος, στὴ μέση, λέει πρῶτος τὰ λόγια κι' ὕστερα τὰ ἐπανα-λαμβάνουν ὅλοι μαζί).

«Κερανοὶ καὶ βροντὲς, κυρά-Λέγκω!»
(Σελ. 554, στ. β').

Ἀλέκος, διευθύνοντας μ' ἕνα ραβδί σὰν μαέστρος.

Κερανοὶ καὶ βροντὲς,
Κυρά-Λέγκω, γιὰ ἰδὲς
τί χαλάει!...
Τὰ παιδιὰ στὰ ψηλά
κάνουν γέλια τρελλά,
κάνουν χάξι!...

(Ἐπαναλαμβάνουν ὅλα τὰ παιδιὰ, ὀρχοῦντας πέτρες).

Ἀλέκος, ξεφωνίζοντας:

Κανονιὲς δυνατές,
κυρά-Λέγκω, γιὰ ἰδὲς
οἱ Νεράιδες!...
Βρυκολάκια μικρὰ
θὰ σὲ κάνουν κιμᾶ!...

Πῶ! πῶ! τᾶειδες;...

(Τὰ παιδιὰ ἐπαναλαμβάνουν)

Κυρά-Λέγκω. — Παναγιά Παρθένά! Εἴσατε στὰ καλά σας; ἡ μουρλαθή-κατε; Δέσποτα! Δέσποτα!... (σιγώτε-ρα) Ἀχ, νὰ μὴν εἶναι δῶ. (πηγαίνει κοντὰ στὴν κυρά-Καλή). Στάλεγα γιὰ δὲ

στάλεγα; Εἶδες χάλια, γειτόνισσα; Ἀλ-λος κανεὶς τὸ βάζανό μου. (Στὰ παιδιὰ) Κατεβῆτε, μὴ σπάσετε τὰ κεραμίδια, μούρλες!...

Τὰ παιδιὰ. — Ζήτω! Ζήτω ὁ Ἀλέ-κος ὁ μεγάλος ποιητής!...

(Ἡ κυρά-Λέγκω χειρονομώντας μι-λάει σιγὰ στὴν κυρά-Καλή χωρὶς ν' ἀκού-γεται τί λέει).

Ἀλέκος. — Εὐχαριστῶ, φίλοι μου! Εἶμμι κατασυγκεκινημένος διὰ τὰς πρὸς ἐμὲ ἐκδηλώσεις σας, τῆς πρὸς ἐμὲ, ἀ-φοσιώσεώς σας! Θὰ ἐπεθύμουν ὅμως πολὺ...

Μῆκος, τὸν διακόπτεi. — Κόψ'το! καλέ, κόψ'το. Δὲν εἵμαστε στὸ σχολεῖο νὰ μᾶς γεμίζεις ἐλληγνικούρες. Τὸ Θεο-φανοπουλόπουλο τὸν ἐλληγνιστὴ μᾶς κάνεις;...

Πίπος. — Φτιάσε κανένα τραγοῦδι, καλύτερα...

Ἀλέκος. μὲ στόμφο. — "Οχι, πλέον, φίλοι μου! Τώρα μετὰ τὸν ὕμνο στὴ βροντὴ καὶ στὶς νεράιδες, θὰ προσφέ-ρωμε, νέοι ἱππῶται ἐμεῖς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, μία θαυμασία ἀνθοδέσμη στὴ λα-χανοπυργόδεσποινα κυρά-Λέγκω. Ἐμ-πρός, κατεβαίνουμε!...

Κυρά-Λέγκω, μὲ ἀπειλητικὴ χειρο-νομία στὰ παιδιὰ. — Κάντε πῶς μὲ πει-ράζετε καὶ σὰς δείχνω ἐγὼ!...

(Ἐνα-ἕνα τὰ παιδιὰ, πιάνονται ἀπ' ἕνα δέντρο ποῦναι δίπλα στὴ στέγη καὶ γλιστροῦνε στὴν αὐλή).

Κούλα. — Ἐμπρός τώρα. Τὴν ἀν-θοδέσμη... τὴν ἀνθοδέσμη!...

(Ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἔρχονται τὰ μικρότερα παιδιὰ).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Οἱ ἴδιοι καὶ Καλλιόπη, Νικολά-κης καὶ Γιαννούλα.

Ἄμαξ τὰ μικρὰ. — Τὴν ἀσοδέ-σμη!... τὴν ἀσοδέσμη!... (τρέχουν κοντὰ στοὺς ἄλλους).

Κυρά-Λέγκω. — Καλὲ εἴσατε μὲ τὰ καλά σας ἡ μουρλαθήκατε;... Τί φω-νές, τί κακὸ, τί σπασίματα, τί τσακί-σματα, τί γκρεμίσματα!

Μῆκος. — Δηλαδή: γκρεμίζοτσακί-σματα!...

Ἀλέκος. — Ἀ, δὲν τὸ πέτυχε καλὰ. Πέστα ὅλα μὲ μιὰ λέξη. (Πησιάζει τὴν κυρά-Λέγκω) Κυρά-Λέγκω... Ἐδῶ σὲ θέλω: Φωνοκακοσπασμοτσακίζογκρεμί-σματα! Ζήτω!...

Τὰ παιδιὰ. — Ζήτω ὁ Ἀλέκος ὁ ἀρ-χηγός!...

(Πηγαίνει σὲ μιὰ γωνιά τοῦ κήπου καὶ μαζεύει μερικὲς ρίζες γαϊδουράγ-καθα).

Ἀλέκος. — Σιωπὴ τώρα. Τὸ παιγνί-δι μας!...

Τὰ παιδιὰ, ξεφωνίζοντας. — Τὸ παιγνίδι μας! Τὸ παιγνίδι μας!...

Κυρά-Λέγκω. — Καλέ, θὰ σιωπάτε

τιά;... Ταχιά νάρθῃ ὁ πάτερ-Ἀμφιλό-χιος καὶ σὰς διορθῶν ἐγὼ, καταραμένα μπερζεβούλια!

Κυρά-Καλή, φωνάζει τὰ ἐγγόνια της. — Νικολάκη! Γιαννούλα! Ἐλᾶτε, κάνε μου, σεῖς ἐδῶ, μὴν τρελλαίνετε τὴ χριστιανή!...

Νικολάκης, ἀθῶα. — Παίζουμε, κυ-ρούλα!...

Ἀλέκος. — Ἐννοια σου, κυρά-Καλή. Κανεὶς δὲ θὰ μιλήσῃ. Παιδιά, σιωπὴ. Ἀχ, νὰ μὴν ἀκούσω, γιατί σὰς κόβω τὸ λαρύγγι. Ἐμπρός, δυὸ δυὸ καὶ εἰς προσοχήν!...

(Τὰ παιδιὰ κίνουν ὅ,τι τοὺς λέει)

Θὰ εἰστε ἡ συνοδεία μου, κι' ἐγὼ ὁ ἱππότης!...

Μῆκος, τὸν κόβει. — Τῆς Ἑλεεινῆς Μορφῆς!...

Ἀλέκος. — Σιωπὴ ἐσὺ! Τῆς λαμπε-ρῆς λευκῆς μορφῆς! Καὶ γι' αὐτὸ θάχω κι' ἕνα κάτασπρο χιονᾶτο χιτῶνα. Στρά-τευμα, εἰς προσοχήν!...

(Πησιάζει τὰ ρούχα καὶ πέρνει ἕνα στεχνὸ σεντόνι ποὺ τὸ ρίχνει στὶς πλά-τες τοῦ σὰ μανδύα).

Κυρά-Λέγκω, θυμωμένη. — Ἄσε κάτω τὸ σεντόνι μὴ τὸ λερώσῃς, θεό-μουρλο!...

Ἀλέκος, μὲ ἀξιοπρέπεια. — Μὴν κά-νεις λάθος στὶς λέξεις κυρά — ἄ, παρ-ντόν! — λαχανοπυργόδεσποινα;... Τὴν πορφύρα μὲ τὴν ἐρμίνη, τὴ λὲς σεντόνι;... "Ω αἰσχος! Καὶ τώρα ἔμπρός!

(Μπαίνει μπροστὰ στὰ παιδιὰ, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦν δυὸ-δυὸ. Βαστάει τὸ μπουκέτο μὲ τὰ γαϊδουράγκαθα. Πη-σιάζει στὸ πάγκο ποὺ κάθονται οἱ δυὸ γυναικες. Ἡ κυρά-Καλή κάνει γοῦστο καὶ κορυφοελάει. Ἡ κυρά-Λέγκω βγά-ζει ποὺ καὶ ποὺ ἐπιφωνήματα φούρ-κας κι' ἀνυπομονησίας).

Ἀλέκος, μὲ στόμφο. — Εὐγενῆς Δέ-σποινα! Ἐπιτρέψατε εἰς ἕνα ταπεινὸν δοῦλον σας, τὸν ἱππότην τῆς λαμπερῆς λευκῆς μορφῆς, νὰ σὰς προσφέρῃ μαζί μὲ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀφοσιώσεώς του τὴν ἀνθηρὰν αὐτὴν ἀνθοδέσμη, προσω-ποποιοῦσαν τὸ φωτεινόν, περίλαμπρον πρόσωπό σας.

Γιαννούλα ἐπαναλαμβάνει... τὸ φωτεινὸν περίλαμπρο πρόσωπό σας!...

Κυρά-Λέγκω. — Παναγία Δέσποι-να, δίνε μου ὑπομονή. Καλέ, τὸ σεντόνι σέρνεται χάμου!...

Πίπος. — Ἐννοια σου, κυρά-Λέγκω, καὶ σὰς θάρθῃ ὁ θεὸς μας ἀπ' τὴν Ἀμε-ρικὴ, θὰ στὸ κάνην μεταξωτό!...

Ἀλέκος. — Πυργόδεσποινα! Λάβετε τὴν ἀνθοδέσμη μου, ποτισμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς αὐγῆς, μυρωμένη ἀπ'...

Κυρά-Λέγκω, ἀρπάζει τὰ ἀγκάδια καὶ τὰ πετάει μὲ φούρκα χάμου. — Νά, τὰ μυρωμένα σου καὶ τὰ βαφτισμένα σου!... "Ωχ, ἀγκυλώθηκα κιόλας, ζων-τόβολο!...

Ἀλέκος, μὲ προσποιητὴ φρόνη. — "Ω σκληρότης! "Ω ντροπή!... Τ' ἄνθῃ μου... ποδοπατημένα!...

Κυρά-Λέγκω, θυμωμένα. — Γιὰ νὰ σοὺ πῶ, ποῖον κοροῖδεύεις, κύριε;...

Ἀλέκος. — "Οχι, εὐγενῆς δέσποινα, δὲν περιγελῶ, δὲν κοροῖδεύω. δὲν εἴρω-νεύομαι: περιγελοκοροῖδοειρωνεύομαι! καὶ ζητῶ μίαν χάριν... δώσατέ μας τὰς κλειδας!...

Μῆκος, τὸν διακόπτεi. —... τοῦ Παραδείσου!...

Ἀλέκος. — Σώπα σύ, γιὰ Ἄγιο Πέ-τρο τὴν πέρασες τὴ κυρά-Λέγκω καὶ τῆς ζητᾷς τὰ κλειδιά τοῦ Παραδείσου; (στὴν κυρά-Λέγκω:) Δώσατέ μας τὰ κλειδιά τοῦ ντουλαπιῶ μὲ τὰ γλυκά!...

Κυρά-Λέγκω. — Ναὶ μάτια μου, γιὰ σένα τάχω!... Ταχιά ποὺ θάρθῃ ὁ θεὸς σας ἀπ' τὴν Ἀμερική, θὰ σὰς πάρῃ γλυ-κά νὰ σὰς γλυκάνει, γλυκανάλατά μου! Τὰ κλειδιά λέει; Ἀμ' καὶ νεκρὴ νὰ πέ-σω, δὲν τὰ δίνω!...

Ἀλέκος, γελώντας. — Μὰ ὅταν πέσῃς νεκρὴ, κυρά-Λέγκω μου, θὰ τὰ πάρω μο-ναχός μου!...

Κυρά-Λέγκω. — Δάγκωσε τὴ γλῶσ-σα σου, μὴ λὲς κακὸ λόγο!...

Ἄμα τὰ παιδιὰ μαζί. — Τα-κλει-

διά — τὰ-κλει διά — τὰ-κλει-διά-τοῦ-ντου-λα-πιῶ!... (χιτυοῦν οὐθμικὰ τὸ πόδι).
ΣΚΗΝΗ Δ'

Οἱ ἴδιοι. Πάτερ - Ἀμφιλόχιος, Μπάριμπα Πέτρος. Μπαίνει ὁ πάτερ-Ἀμφιλόχιος μαζί μὲ τὸν Μπάριμπα-Πέτρο, ἕνα φτωχὸ γεροντάκο ποὺ βα-σταίει ἕνα μπόγο.

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

ΑἶΛΑ Τ. ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Η ΧΑΡΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Σὰ λευκὸ φῶς ἐπέρασε
κι' ἡ χαρὰ αὐτὴ καὶ πάει.

Σὰν τὰ πλοῖα ποὺ πέρασαν
ἀπ' τὸ ξένο λιμάνι
καὶ ποτὲ δὲ θὰ μάθουμε
ποῦ θὰ πᾶνε ν' ἀράξουν

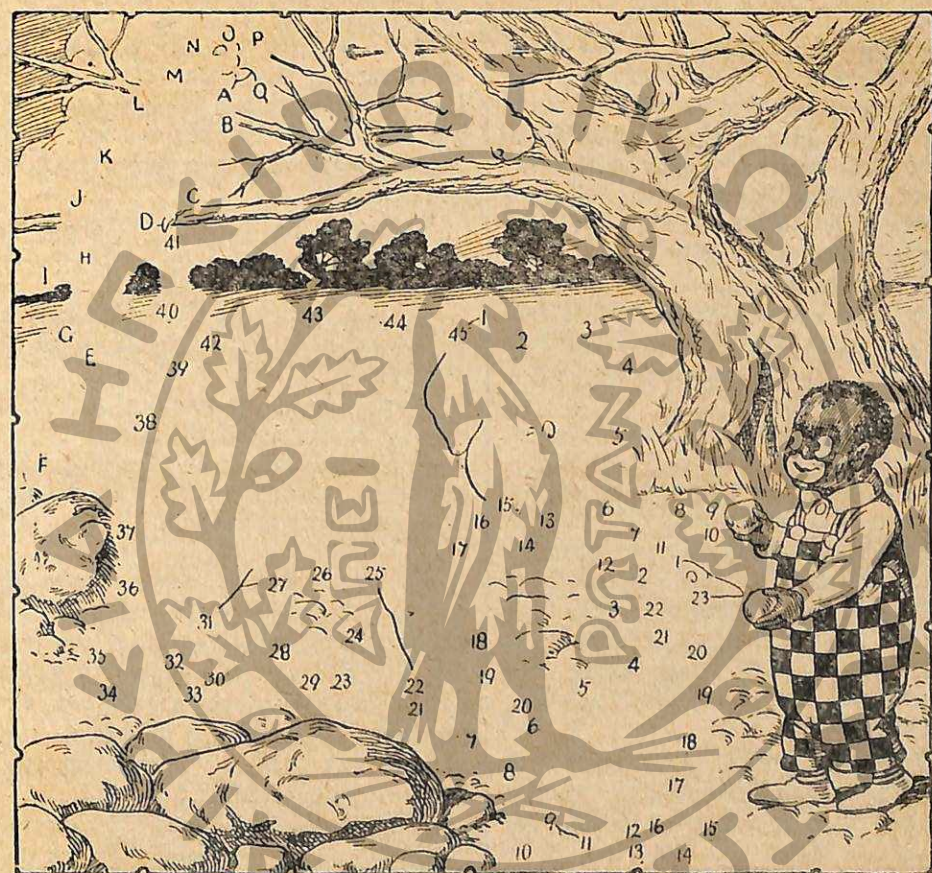
Σὰν τὰ φῶτα στὸ πέλαγος
ποὺ περνοῦν μὲς στὴ νύχτα
καὶ δὲν ἐξοῦμε ἀν ἔρχονται
ἢ ἀν φεύγουν μακριὰ μας

Σὰν χαροῦμένα ὄνειρα
στὸ παιδρὸ καλοκαίρι
ποὺ διαλυοῦνται στὸ φύσημα
φθινοπωρινοῦ ἀγέρα,

"Ετσι ἀπίστευτα πέρασε
κι' ἡ χαρὰ αὐτὴ καὶ πάει.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ἄμα τὸν Τζέου, ὁ ἀραπάκος τοῦ Ἱπποδρομίου, πῆρε τὰ πιδ ἡμερωμένα ζῶα — τὸ λιοντάρι καὶ τὴν τίγρη τὰ ἔτρεψε — καὶ τὰ πῆγε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν νὰ πάρουν τὸν ἀέρα τους. Μόλις ὅμως ἔφτασαν στὸ λεῖβάδι, τᾶχασε ἀπὸ τὰ μάτια του. Μῆπως τὰ βλέπετ' ἐσεῖς; Ὅκτω ἦταν: σὰς λέω ἀκόμη ὅτι τὰ γόμματα κι' οἱ ἀριθμοὶ κρύβουν τρία. Πῶς; Βρῆτε το.

ΠΙΚΜΑΝ

Ο ΑΚΑΡΔΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ήταν μιὰ φορά ἑπτὰ ἀδελφοὶ ποὺ τοὺς εἶχαν πεθάνει καὶ ἡ μάνα τους καὶ ὁ πατέρας τους. Ζοῦσαν λοιπὸν ὅλοι μαζί στὸ ἴδιο σπίτι κι' ἦταν ἀναγκασμένοι νὰ πλένουν καὶ νὰ μαγειρεύουν καὶ νὰ ράβουν μοναχοὶ τους, καὶ νὰ κάνουν κοντολογίης ὅλο τὸ νοικοκυριὸ γιατί δὲν εἶχαν ἀδελφὴ. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔμως δὲν μπορούσε νὰ κρατήσῃ πολὺν καιρὸ καὶ μιὰ μέρα μάζεψε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς εἶπε:

— Πρέπει νὰ πάμε καὶ νὰ βροῦμε μιὰ γυναῖκα ὁ καθένας μας.

Ἡ συμβουλὴ αὐτὴ ἄρεσε στοὺς ἄλλους κι' ἐτοιμάστηκαν ὅλοι τους νὰ πάνε νὰ βροῦνε νύφες, καὶ μόνον ὁ μικρότερος ἔμεινε στὸ σπίτι γιὰ νὰ τὸ φυλάξῃ. Οἱ μεγαλύτεροί του ἔμως ἀδελφοὶ τοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ φέρουν καὶ αὐτοῦ μιὰ νύφη.

Ἐκίνησαν λοιπὸν μαζί τὰ ἑξὶ ἀδελφία καὶ τράβηξαν νὰ βροῦνε τίς γυναῖκες τους. Ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν, ἔφτασαν σ' ἕνα μεγάλο δάσος, κι' ἀφοῦ περπάτησαν κάμποση ὥρα βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι, καὶ μπρὸς στὴν πόρτα του εἶδαν νὰ κάθεται ἕνα γεροντάκι.

— Ποῦ πάτε, παλληκάρια; ρώτησε ὁ γέρος.

— Πάμε νὰ ψάξουμε νὰ βροῦμε ὁ καθένας μας μιὰ καλὴ κοπέλλα γιὰ νὰ τὴν πάρουμε γυναῖκα, καὶ γι' αὐτὸ εἴμαστε ἔτσι χαρούμενοι. Εἴμαστε ὅλοι ἀδελφία, ἔχουμε ἔμως κι' ἄλλον ἕναν ἀδελφὸ καὶ τὸν ἀφήσαμε στὸ σπίτι γιὰ νὰ τὸ φυλάξῃ, ἀλλὰ τοῦ ὑποσχέθηκαμε νὰ τοῦ πάμε κι' αὐτοῦ μιὰ νύφη.

— Τότε μὲ τὸ καλὸ νὰ πάτε, εἶπε ὁ γέρος, ἀλλὰ καθὼς βλέπετε εἶμαι κι' ἐγὼ μονάχος κι' ἔρημος καὶ θάθελα κι' ἐγὼ μιὰ γυναίκουλα. Σὰς παρακαλῶ λοιπὸν, φέρτε μου κι' ἐμένα μιὰ.

Τὰ ἑξὶ ἀδελφία δὲν τοῦ εἶπαν τίποτα, μὰ τράβηξαν τὸ δρόμο τους καὶ γελοῦσαν, γιατί νομίζανε πὼς ὁ γέρος τοὺς τὰ εἶχε πεῖ αὐτὰ γι' ἀστεῖο.

Ἀφοῦ περπάτησαν κάμποσο, ἔφτασαν σὲ μιὰ πολιτεία, κι' ἐκεῖ βρῆκαν ἑπτὰ ἀδελφές ποὺ κι' οἱ ἑπτὰ τους ἦταν σὰν τὸ κρῦο τὸ νερό. Διάλεξε λοιπὸν ὁ καθένας ἀπὸ μιὰ, καὶ τὴν μικρότερη τὴν πήρανε μαζί τους γιὰ τὸ μικρότερό τους ἀδελφὸ.

Ὅταν ἔφθασαν ἔμως σ' ἐκεῖνο τὸ δάσος, βρῆκαν πάλι τὸ γέρο νὰ στέκεται μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του καὶ νὰ τοὺς περιμένῃ. Σὰν τοὺς ἀντίκρισε ἀπὸ μακριὰ, τοὺς φώναξε:

— Εἰ μοῦ φέρατε καὶ μένα μιὰ νύφη ὅπως σὰς εἶχα πεῖ;

— Ὁχι, εἶπαν τ' ἀδελφία. Γιὰ σένα τὸ γέρο δὲν μπορούσαμε νὰ βροῦμε καμ-

μιὰ νύφη. Βρῆκαμε μόνο γιὰ μᾶς τοὺς ἑξὶ καὶ μιὰ γιὰ τὸν ἀδελφὸ μας ποὺ ἀφήσαμε στὸ σπίτι.

— Αὐτὴ θὰ μου τὴν ἀφήσετε ἐμένα, γιατί πρέπει νὰ κρατήσετε τὴν ὑπόσχεσή σας.

Τ' ἀδελφία ἔμως δὲν ἤθελαν νὰ κάνουν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ τότε ὁ γέρος πήρε ἕνα ραβδάκι ποὺ ἦταν κρυμμένο πίσω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα καὶ χτύπησε μ' αὐτὸ τὰ ἑξὶ ἀδελφία καὶ τίς δουλεῖς. Τὰ ἔκανε στικτές τους, καὶ στὴ στιγμή τοὺς μαρμάρωσε ὅλους: τὴν μικρότερη ἔμως ἀδελφὴ δὲν τὴν μαρμάρωσε, ἀλλὰ τὴν κράτησε μαζί του.

Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα λοιπὸν τὸ κορίτσι ἐφρόντιζε τὸ νοικοκυριό, μαγειρεῖ κι' ἔκανε ὅλες τίς δουλειές. Τὰ ἔκανε ἔμως ὅλα μὲ πρόθυμη καρδιά καὶ τὸ μόνο ποὺ τὴν στενοχωροῦσε ἦταν ποὺ συλλογιζόταν πὼς ὁ γέρος θὰ πέθαινε σὲ λίγο. Τί θὰ ἔκανε τότε μονάχη της μέσ' στὸ μεγάλο ἄγριο δάσος, καὶ πὼς θὰ ἐλευθέρωνε τίς μαρμαρωμένες ἀδελφές της καὶ τοὺς ἀρραβωνιαστικούς τους;

Ἐκλαίγε λοιπὸν καὶ χτυπιόταν ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ παραπονιότανε στὸν γέρο:

— Εὐ εἶσαι γέρος, τοῦ ἔλεγε, καὶ δὲν θ' ἀργήσης νὰ πεθάνῃς, καὶ τί θὰ γίνω τότε ἐγὼ;

— Μὴ φοβάσαι πὼς θὰ πεθάνω, τῆς ἔλεγε ὁ γέρος. Ἐγὼ δὲν πεθαίνω, γιατί δὲν ἔχω καρδιά: ἂν ἔμως ἐτύχαινε νὰ πεθάνω, πρᾶγμα ποὺ δὲν γίνεται, τότε νὰ ξέρεις ὅτι πάνω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα ἔχω ἕνα ραβδάκι, καὶ μόλις τ' ἀκουμπήσης ἐπάνω στίς ἀδελφές σου καὶ στοὺς ἀρραβωνιαστικούς τους, στὴ στιγμή θὰ ζωντανέψουν.

Τὸ κορίτσι φάνηκε εὐχαριστημένο γιὰ μιὰ στιγμή: ὕστερα ἔμως ρώτησε τὸν γέρο ποῦ βρισκόταν ἡ καρδιά του.

— Παιδί μου, μὴν εἶσαι τόσο περιέργη, εἶπε ὁ γέρος. Δὲν μπορείς νὰ τὰ ξέρεις ὅλα.

Ἐκεῖνη ἔμως τὸν παρακαλοῦσε τόσο πολὺ, ποὺ στὸ τέλος τῆς εἶπε:

— Μιὰ καὶ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς καλὰ καὶ σώνει, τότε μάθε πὼς ἡ καρδιά μου εἶναι κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι.

Κάθε πρωτὶ ὁ γέρος πήγαινε στὸ δάσος καὶ τὸ βράδυ γύριζε στὸ σπίτι του καὶ τὸ κορίτσι τοῦ εἶχε τὸ φαί του ἔτοιμο. Σὰν γύρισε λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ βράδυ βρῆκε τὸ κρεβάτι του στολισμένο ὅλο μὲ ὠραῖα λουλούδια καὶ μὲ φτερά. Παραξενεύτηκε πολὺ καὶ ρώτησε τὸ κορίτσι γιατί τὰ εἶχε κάνει ὅλα αὐτά.

— Ἀχ μπάρμπα, εἶπε τὸ κορίτσι. Ὅλη τὴν ἡμέρα κάθομαι μονάχη μου καὶ δὲν μπορῶ νὰ κάνω τίποτε γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω. Σκέφθηκα λοιπὸν νὰ κάνω κάτι γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν καρδιά σου, μὰ καὶ μοῦ εἶπες πὼς εἶναι κρυμμένη κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι.

Τῆς εἶπε λοιπὸν πὼς εἶχε ἑξὶ ἀδελφούς ποὺ πήγανε νὰ βροῦν μιὰ γυναῖκα ὁ καθένας, καὶ πὼς εἶχε περάσει τόσος

Τότε ὁ γέρος γέλασε καὶ τῆς εἶπε:

— Παιδί μου, ἐγὼ στὸ εἶχα πεῖ γι' ἀστεῖο. Ἡ καρδιά μου δὲν εἶναι κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι, βρίσκεται κάπου ἄλλου.

Τότε ἐκεῖνη ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ παραπονιέται:

— Ἀχ, τοῦ λέει. Λοιπὸν μοῦ εἶπες φέμματα, κι' ἔχεις καρδιά καὶ θὰ πεθάνῃς, καὶ τότε τί θὰ κάνω ἐγὼ μονάχη μου μέσα στὸ δάσος;

Καὶ κλαύτηκε πάλι τόσο πολὺ, ποὺ ὁ γέρος βαρέθηκε στὸ τέλος καὶ τῆς εἶπε πὼς ἡ καρδιά του ἦταν κρυμμένη πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ἀποθήκης.

Τότε ἐκεῖνη στόλισε τὴν ἄλλη μέρα τὴν πόρτα τῆς ἀποθήκης ἀπὸ πάνω ἴσα-με κάτω μὲ λουλούδια, καὶ ὅταν γύρισε τὸ βράδυ ὁ γέρος καὶ τὴν ρώτησε γιατί τὸ ἔκανε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἐκεῖνη τοῦ ἀπάντησε.

— Ἀχ μπάρμπα, ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἔχω τίποτε νὰ κάνω, κι' ἤθελα νὰ κάνω μιὰ εὐχαρίστηση στὴν καὶ μὲν τὴν καρδιά σου.

Ὁ γέρος ἔμως εἶπε πάλι:

— Ἡ καρδιά μου δὲν εἶναι πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, εἶναι ἄλλου.

Καὶ πάλι ἄρχισε νὰ κλαίγεται ἡ κοπέλλα καὶ νὰ τοῦ λέει πὼς τῆς λέει φέμματα καὶ πὼς θὰ πεθάνῃ, ὥς ποὺ τὸν ἔκανε τὸ γέρο κι' ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ τῆς εἶπε:

— Νὰ πεθάνω δὲν μπορῶ καὶ δὲν σὲ γελῶ. Μιὰ καὶ θέλεις ἔμως σώνει καὶ καλὰ νὰ μάθῃς ποῦ εἶναι ἡ καρδιά μου, θὰ σοῦ τὸ πῶ γιὰ νὰ ἡσυχάσης. Μάθε λοιπὸν πὼς πολὺ μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ, σ' ἕναν ἔρημο τόπο, βρίσκεται μιὰ μεγάλη ἐκκλησία, κι' ἡ ἐκκλησία εἶναι κλεισμένη μὲ μεγάλες σιδιρένιες πόρτες, καὶ γύρω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία εἶναι ἕνα μεγάλο καὶ βαθὺ χαντάκι γεμάτο μὲ νερό, καὶ μέσα στὴν ἐκκλησία πετάει ἕνα πουλὶ καὶ μέσα στὸ πουλὶ εἶναι ἡ καρδιά μου. Ἀπὸ μονάχο του αὐτὸ τὸ πουλὶ ποτὲ δὲν θὰ πεθάνῃ καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πιάσῃ ἐκεῖ ποῦ εἶναι. Λοιπὸν οὔτε κι' ἐγὼ δὲν θὰ πεθάνω καὶ μὴ φοβάσαι.

Ἀς ἀφήσουμε τώρα αὐτοὺς κι' ἄς πάμε στὸν μικρότερο ἀδελφὸ ποὺ περίμενε τ' ἀδελφία του.

Καὶ σὰν ἀπόκαμε πιά νὰ τὰ περιμένει κι' εἶδε πὼς δὲν ἐρχόντουσαν, ξεκίνησε νὰ πάῃ νὰ τὰ βρῇ μονάχος του. Περπάτησε λοιπὸν κάμποσες ἡμέρες ὥσπου ἔφθασε σ' ἐκεῖνο τὸ ἴδιο δάσος ποὺ εἶχανε περάσει καὶ οἱ ἀδελφοὶ του, καὶ εἶδε τὸ σπιτάκι τοῦ γέρου. Αὐτὸς ἔμως ὁ ἴδιος ἔλειπε καὶ μέσ' στὸ σπίτι βρῆκε μονάχα τὴν κοπέλλα ποὺ τοῦ εἶχανε διαλέξει οἱ ἀδελφοὶ του γιὰ γυναῖκα του.

Τῆς εἶπε λοιπὸν πὼς εἶχε ἑξὶ ἀδελφούς ποὺ πήγανε νὰ βροῦν μιὰ γυναῖκα ὁ καθένας, καὶ πὼς εἶχε περάσει τόσος

καιρὸς καὶ δὲν εἶχανε γυρίσει ἀκόμα, καὶ ἀποφάσισε γι' αὐτὸ νὰ ξεκινήσῃ νὰ τοὺς βρῇ μονάχος του. Τότε κατάλαβε τὸ κορίτσι ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ ἀρραβωνιαστικός της, καὶ τοῦ εἶπε τί ἀπέγιναν τὰ ἀδελφία του καὶ οἱ ἀρραβωνιαστικές τους. Χάρηκαν λοιπὸν κι' οἱ δύο τους ποὺ βρῆκε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ τὸ κορίτσι τοῦ ἔβαλε καὶ ἔφαγε καὶ ἤπιε, κι' ἀφοῦ χόρτασε ἐκεῖνος τῆς εἶπε:

— Καὶ τώρα δὲν μοῦ λές πὼς θὰ μπορέσουμε νὰ σώσουμε τ' ἀδελφία μας;

Τότε ἐκεῖνη τοῦ διηγήθηκε γιὰ τὸν γέρο ποὺ δὲν εἶχε τὴν καρδιά του μέσ' στὸ στηθος του, ἀλλὰ τὴν εἶχε κρυμμένη μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησία ποὺ βρισκόταν μακριὰ ἀπὸ ἐκεῖ.

Ἡ ἐκκλησία αὐτὴ, τοῦ εἶπε, βρίσκεται σὲ μιὰ ἔρημη μεριά κι' οἱ πόρτες της εἶναι σιδιρένιες, καὶ γύρω της εἶναι ἕνα μεγάλο καὶ βαθὺ χαντάκι γεμάτο μὲ νερό, καὶ μέσ' στὴν ἐκκλησία πετάει ἕνα πουλὶ κι' αὐτὸ ἔχει στὴν κοιλία του τὴν καρδιά τοῦ γέρου.

Ἐγὼ, εἶπε τὸ παιδί, θὰ δοκιμάσω νὰ τσακώσω τὸ πουλὶ. Οὔτε τὸν δρόμο ξέρω οὔτε καὶ πὼς θὰ μπῶ μέσα στὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θὰ τὰ καταφέρω ὅλα.

Ναί, εἶπε κι' ἡ κοπέλλα. Δοκίμασε νὰ πιάσῃ τὸ πουλὶ. Γιατὶ ὅσο ζῇ αὐτὸ θὰ ζῇ κι' ὁ γέρος, κι' οἱ ἀδελφοὶ σου δὲν θὰ μπορέσουνε νὰ ζωντανέψουν. Τούτη τὴ νύχτα ἔμως δὲν μπορείς νὰ φύγῃς, καὶ θὰ σὲ κρύψω κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι γιὰ νὰ μὴ σὲ βρῇ ὁ γέρος. Κι' αὐριο τραβᾷς τὸ δρόμο σου.

Τὸν ἔχωσε λοιπὸν κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι, καὶ τὸ παιδί ἔμεινε ἐκεῖ κρυμμένο ἐνόςω ἦτανε στὸ σπίτι ὁ γέρος. Τὸ ἄλλο πρωτὶ ἔμως, μόλις ἐδῆκε ὁ γέρος ἔξω, ξετρύπωσε ἡ κοπέλλα τὸ παιδί ἀπ' τὴν κρυψώνα του, καὶ τοῦδωσε ἕνα καλάθι γεμάτο μὲ φαγιά καὶ ὕστερα τὸν ἔστειλε νὰ πάῃ στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἐκίνησε λοιπὸν ἐκεῖνος, κι' ἀφοῦ περπάτησε ἀρκετὴ ὥρα, πείνασε καὶ κάθισε κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο γιὰ νὰ φάῃ. Ἀκούμπησε τὸ καλάθι του, τὸ ἀνοίξε καὶ εἶπε:

— Ὅποιος ἔχει ὄρεξη νὰ φάῃ μαζί μου ἄς ἔλθῃ.

Στὴ στιγμή παρουσιάστηκε ἕνα μεγάλο κόκκινο βῶδι καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἶπες πὼς ὅποιος ἔχει ὄρεξη νὰ φάῃ μαζί σου ἄς ἔρθῃ;

— Καὶ βέβαια τὸ εἶπα, ἀπάντησε τὸ παιδί, κι' ἂν θέλεις νὰ καθήσῃς καὶ νὰ φᾷς μαζί μου, θὰ μοῦ κάνῃς μεγάλη εὐχαρίστηση.

Κάθισαν λοιπὸν οἱ δύο τους κι' ἔφαγαν, καὶ σὰν ἐχόρτασαν, λέει τὸ βῶδι:

— Ἀμὰ βρεθῇς σ' ἀνάγκη καὶ μὲ χρειαστῇς, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μὲ φωνάξῃς κι' ἐγὼ θὰ ἔρθω καὶ θὰ σὲ βοηθήσω.

Καὶ μόλις εἶπε αὐτά, χάθηκε πάλι

μέσ' στὰ δέντρα καὶ τὸ παιδί τράβηξε τὸ δρόμο του.

Περπάτησε, περπάτησε, καὶ σὰν ἔφθασε πείνασε, κάθισε πάλι κάτω, ἀνοίξε τὸ καλάθι του καὶ εἶπε:

— Ὅποιος ἔχει ὄρεξη νὰ φάῃ μαζί μου, ἄς ἔρθῃ.

Τότε ξεπρόβαλλε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ δάσος ἕνα μεγάλο ἀγριογούρουνο καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἶπες πὼς ὅποιος θέλει νὰ φάῃ μαζί σου ἄς ἔρθῃ;

— Καὶ βέβαια τὸ εἶπα.

Κάθισε λοιπὸν τὸ ἀγριογούρουνο κι' ἔφαγε μαζί του, καὶ σὰν ἐχόρτασε, τοῦ εἶπε:

— Ἀμὰ σοῦ τύχει ἀνάγκη καὶ μὲ χρειαστῇς, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μὲ φωνάξῃς καὶ στὴ στιγμή θὰ ἔρθω καὶ θὰ σὲ βοηθήσω.

Καὶ μόλις τὰ εἶπε αὐτὰ χάθηκε μέσ' στὸ δάσος καὶ τὸ παιδί ἐξακολούθησε τὸν δρόμο τ ο

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΟΙ ΛΙΜΝΕΣ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Λίμνη Μαγκιόρε, Λίμνη τοῦ Κόμο, Στῆς ζωῆς μου σὰς ὁρᾷς τὸ δρόμο
Κι' εἶπα: ψυχὴ μου, νὰ δὲ, τι ποθοῦσες;
Μῦρα, λουλούδια φῶς καὶ γαλήνη...

Ποῖος δὲν ἔχει ὀνειρευτεῖ τίς ὀχθές μιᾶς μαγεμένης λίμνης καὶ ποῖος δὲν ἔχει ποθήσει νὰ ζήσει μέσ' στὴν ὁμορφιά καὶ τὴ γαλήνη;

Στίς ὀχθές τῆς λίμνης Μαγκιόρε θὰ βρῇ ἡ κουρασμένη σου ψυχὴ ἐκεῖνο ποὺ ποθεῖ.

Θὰ βρῇ τὴ γλαυκὴ γαλήνη, ποὺ κοιμίζει τοὺς πικροὺς στοχασμούς: τὴν ὁμορφίαν ποὺ ξυπνᾷ τὰ ὄνειρα: τὴν ἀποθέωση τῶν λουλουδιῶν, ποὺ θὰ τὴ μεθύσῃ μὲ χρώματα καὶ μῦρα. Στὸ μακάριο αὐτὸ τόπο ξεχνᾷς ὅτι σὲ δένει μὲ τὸ παρελθὸν καὶ τίς λύπες του, καὶ γίνεσαι ἄλλος ἄνθρωπος.

Μάταια τὰ ψηλά, παλαιὰ κωδωνοστάσια σηκώνουν τίς ὥρες, κι' οἱ δειχτές τῶν μεγάλων ρολογιῶν τίς σημειώνουν.

Ζεῖς ἔξω ἀπ' τὸ χρόνο, μέσα σ' ἕνα ὄνειρο, ποὺ ἡθέλεις νὰ μὴν τελειώσῃ ποτέ.

Διαφανὴ καὶ φωτεινὰ νερά, καταγάλανος οὐρανός, διάχυτη στὴν ἀτμόσφαιρα ἡ μυρωμένη ἀνάσα τῶν λουλουδιῶν.

Ἐδῶ ἡ ψυχὴ σου δὲ νοιώθει καμμιὰ ἀνησυχία, γιατί δὲν ἔχει πιά τίποτα νὰ ποθήσῃ.

Στίς ὀχθές τῆς λίμνης Μαγκιόρε θὰ πρεπε ἀρχωνταί οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἐζησαν πιά τὴ ζωὴ τους καὶ τώρα πλησιάζουν στὸ κατώφλι τοῦ θανάτου.

Θάφιναν τὸ βλέμμα τους ν' ἀναπαύθῃ πάνω σ' ἁρμονικὰ χρώματα τῶν λουλουδιῶν καὶ στὸ γαλάζιο τῆς λίμνης

καὶ θὰ καρτεροῦσαν τὸ θάνατο μὲ γαλήνη...

Οἱ ὀχθές τῆς λίμνης τοῦ Κόμο εἶναι στολισμένες ἀπὸ ἀπέραντα πάρκα, ποὺ τὰ μεγάλα τους δέντρα κατεβαίνουν ὡς τὴ λίμνη καὶ καθρεπτίζονται τὸ φύλλωμά τους μέσα στὰ γαλανά νερά της.

Ὡ, ἡ γοητευτικὴ αὐτὴ ἀποκάλυψη τῶν πανέμορφων πάρκων, ὅταν μέσα σὲ μιὰ μικρὴ βάρκα, παραπλέεις, τὴν αὐγὴ ἢ τὴν ὥρα τοῦ δειλινοῦ, τίς ὀχθές τῆς λίμνης!

Βλέπεις νὰ κατεβαίνῃ ἀπ' τοὺς ἀπέναντι κατὰφυτους λόφους, πλούσια καὶ καταπράσινη ἡ βλάστηση καὶ νὰ σχεδιάζῃ, μέσα στὰ διαφανῆ νερά τῆς λίμνης, σμαράγδινα δαντελλώματα.

Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων, τὸ μεθυσμένο σου βλέμμα ξανοίγει τοὺς ρυθμοὺς παλαιῶν ἐπαύλειων, καὶ στὴ θέα αὐτὴ ἡ ψυχὴ σου δοκιμάζει ἕνα σφοδρὸ καὶ παράξενο αἰσθηματὶς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ μποροῦν νὰ ζοῦν, ὅσο καιρὸ θέλουν, μέσα σ' αὐτές.

Πλανήθηκα μέσα στὰ εὐτυχισμένα αὐτὰ πάρκα, κάτω ἀπὸ πανύψηλους κέδρους καὶ ξανθὲς καστανιές, μὲ μιὰ πρωτόγνωρη γοητεία.

Σὲ κάθε μου βῆμα ἄλλαζαν οἱ εἰκό-νες, ἡ μιὰ γινόταν πρὸς γοητευτικὴ ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ δὲν ἤξερα ποιά ἀπ' ὅλες νὰ ξεχωρίσω καὶ ν' ἀγαπήσω.

Ἐδῶ μιὰ ἀλλέα κυπαρισσιῶν, ἐκεῖ ἕνα σπήλαιο σταλακτικῶν, πρὸ κάτω ἕνα συντριβάνι, ποὺ στέλνει τὸ δροσερὸ του τραγοῦδι μέσ' σὲ βαθεῖες μαρμάρινες δεξαμενές...

Ἀντικρύζουν τὰ ἐκπληκτὰ μάτια σου ὅλες αὐτὲς τίς ὁμορφιές κι' ἀναρωτιέσαι κατὰ τί μπορούσε νὰ ἦταν ὠραιότερος ὁ Παράδεισος τοῦ πρώτου ἀνθρώπου...

Λοῦζάνη 1927.

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΥΟ ΚΟΤΖΑΜ'...

Αὐτὸ ἔγινε σὲ μιὰ μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλη κι' ἔμεινε παροιμιώδες.

Μιὰ καλὴ γυναῖκα, φτωχὴ καὶ καίμενη, εἶχ' ἕνα γιό, μικρὸ στὴν ἡλικία ἀλλὰ πελώριο στὸ σῶμα. Διὰ τὸν ἔλεγαν τὸν παῖδαρο.

Μιὰ μέρα, ἡ μάνα του τοῦδωσε μιὰ δεκάρα κάτι νὰ τῆς ψωνίσῃ, — δεκάρα ἔμως τοῦ παλιοῦ καιροῦ, χάλκινη, μεγάλη καὶ, γιὰ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα, πολὺτιμη... Ἀλλὰ ὁ Λιάς γύρισε σὲ λίγο ἀψώνιστος: Εἶχε χάσει τὴ δεκάρα στὸ δρόμο.

Κι' ἡ μάνα του, στὴ φούρκα της, σηκώνοντας τὰ χέρια ψηλά, φώναξε:

— Ἀμ' κοτζάμ' Λιάς... κοτζάμ' δεκάρα... καὶ νὰ τὴ χάσῃς;

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Κάματε καλά πού γυρίσατε, λέει ο λοχαγός με ανακούφιση. Είπ' επικίνδυνο νά πηγαίνει κανείς στα στραβά.

— Ξέρεις, γιατί γύρισα; Θυμήθηκα ξαφνικά, ότι ή λάμπα με το μαγνήσιο είναι κάτω στο δωμάτιο.

— Αλήθεια, μπράι Γκόντ!

— Περίμενε λοιπόν μιὰ στιγμή και θάχουμε ωραίο φως.

Κι' ο γκατρός γλυστρά πάλι μέσα στο δωμάτιο. Είναι σιγουρισμένο τώρα και κάπως ταχτικό. Ο γκατρός ψέχνει σίς αποσκευές του κι' ανακαλύπτει τη λάμπα και το κουτί, πού είχε μέσα σύρματα μαγνησίου. Έτοιμάζει τη λάμπα και σε λίγα λεπτά βρίσκεται πάλι στον εξώστη, κοντά στο μηχανικό, πού τον περιμένει μ' ανυπομονησία.

Κι' οι δύο τους τώρα είναι νευρικοί, γιατί τους φλέγει ή περιέργεια. Γι' μέλλουν νά ιδούν τώρα δά, πού θ' ανήσουν τη λάμπα; Τι θέαμα μέλλει νά προβάλλει στα μάτια τους μέσ' από τὰ βαθεία σκοτάδια; Πού βρίσκονται ακριβώς και πώς έτυχε νά γλυτώσουν έτσι

φτηνά στο τρομερό αυτό πέσιμο;...

Ξαφνικά, ο γκατρός ανάβει τη λάμπα κι' ο εξώστης παρουσιάζεται άμέσως κατάφωτος.

Στο κέντρο του ύψώνεται πάντχ ο πύργος. Ο γκατρός διευθύνεται άμέσως σ' αυτόν κι' άνοίγει εύκολα τη μικρή του πόρτα. Ο λοχαγός τον ακολουθεί.

Βρίσκονται τώρα κι' οι δύο σε μιὰ στενή αποθηκούλα, πού δέν έχει άλλο τίποτε εκτός από ήλεκτρικά μηχανήματα κάθε λογής. Ίσα πού χωρούν δυο άνθρωποι.

Χωρίς νά διστάσει στιγμή, ο Γκάρνερ γυρίζει ένα χερούλι και λέει στο σύντροφό του:

— Τώρα έχουμε τι χρειάζεται.

Και την ίδια στιγμή οδύνει τη λάμπα πού κρατούσε.

Αληθινά, τώρα πιά ήταν άχρηστη. Όλος ο εξώστης φωτίζεται λαμπρά και μπορεί κανείς νά τον φέρει βόλτα, χωρίς κίνδυνο κανένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

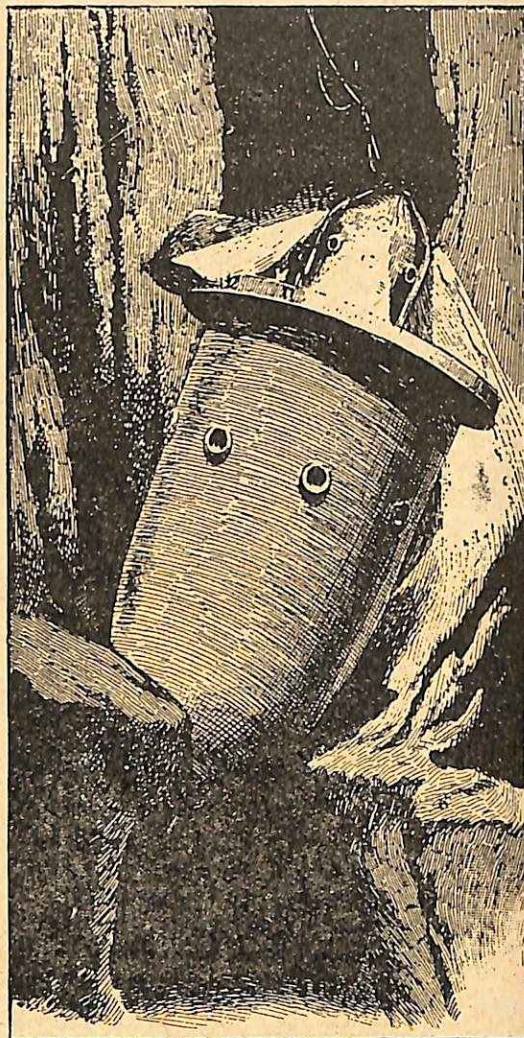
Άπάνω ή πιδ κάτω;

Ο γκατρός δέν είχε γελαστεί: Τά σιδερένια κάγκελα είχαν σπάσει σε διάστημα τριών μέτρων από ένα μεγάλο κομμάτι βράχου, πού είχε κυλήσει πάνω στον εξώστη. Με το φως των προβολέων, ο γκατρός κι' ο Σέλλυς μπορούν τώρα νά ιδούν ότι ολόκληρη ή εξερευνητική συσκευή τους έχει σταθεί πάνω σ' ένα βράχο, πού σχηματίζει έξοχη στα τοιχώματα του τεράστιου πηγαδιού, όπου είχαν κατεβεί.

Φαίνεται ότι πάνω στην πτώση της, τής έκοψε τη φόρα ένας άλλος βράχος, όπου χτύπησε παραμορφώνοντας λιγάκι το σχήμα της. Και το σχοινί όμως, όταν κόπηκε, φαίνεται ότι κάπου ψηλότερα σκάλωσε και έτσι συγκράτησε κάπως τη συσκευή και την έμπόδισε νά γίνει συντρίμματα.

Οι δυο σύντροφοι κοίταζαν άμίλητοι την άβυσσο, πού έχασκε μαύρη σαν την πίσσα κάτω από

τά πόδια τους, κι' έργοιωσαν μιάν άνατριχίλα. Κάτω από την κορνίζα του βράχου, όπου έχει στραβοκαθήσει ή παράξενη κατοικία τους, — το «πλοίο της

«Ολόκληρη ή συσκευή είχε σταθεί πάνω σ' ένα βράχο...» (Σελ. 558, στ. β'.)

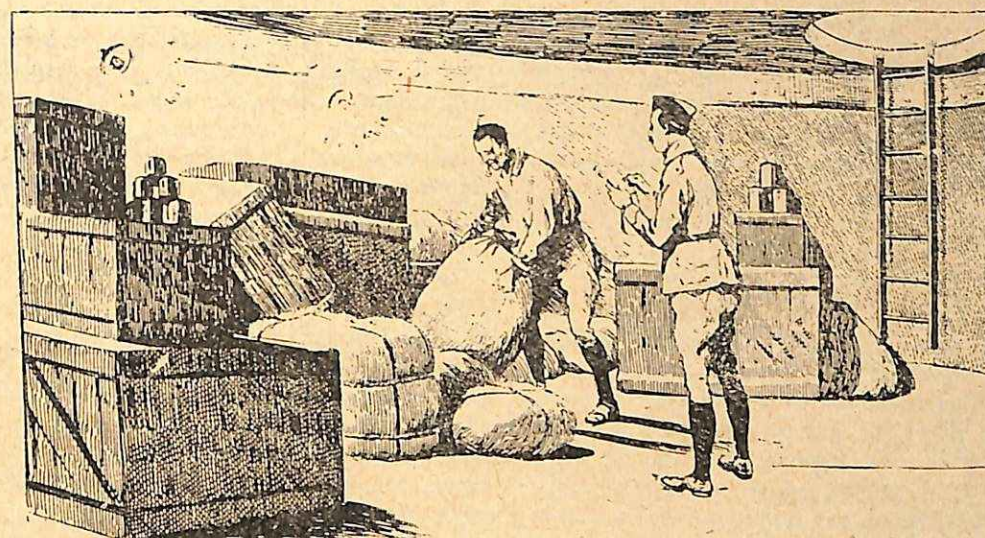
άβύσσου» όπως τ' έλεγε ο μηχανικός — τα τοιχώματα κατεβαίνουν ολόγεια, σχεδόν κατακόρυφα.

Τό μόνο πού μπορούν νά σκεφθούν είναι ότι ούτε ν' ανεβούν πίσω άπάνω μπορούνε, ούτε νά εξακολουθήσουν την κατάβασή τους.

Είναι αίχμηλωτοι, σ' αυτό το παράδοξο σημείο της άβύσσου, και μόνο ένα μεγάλο θαύμα θά μπορούσε νά τους βγάλει άπ' αυτή τη φριχτή θέση, γιατί δέν τους συνδέει κανένας δεσμός με ανθρώπους, έδω πού βρίσκονται.

Αυτό είπε ο γκατρός στους άλλους, εύθις μόλις κατέβηκαν κάτω στο δωμάτιο.

— Ζωντανοί και γεροί όλοι μας, δόξα σοι ο Θεός! άπάντησε ο Πάδδου, χωρίς νά χάσει το κέφι του. Τά ρέστα θάρθουν με τον καιρό. Για την ώρα, πάμε νά ιδούμε τί προμήθειες έχουμε κάτω. Αυτός ο λογαριασμός μάς είναι πολύ χρήσιμος.

«Δυο ώρες βάσταξε ή καταγραφή των τροφίμων...» (Σελ. 559, στ. α'.)

Τό καλό παλληκάρι έχει δικιο. Η έλλειψη τροφών είναι ο πρώτος κίνδυνος πού έχουν ν' αντιμετώπισουν. Όσο για νερό, ή θεία πρόνοια φρόντισε γι' αυτούς. Σε άπόσταση ενός μόνον μέτρου από τον εξώστη, αναβρύζει μιὰ πηγή από μιὰ σχισμή του βράχου και το νερό της χάνεται μέσα στην άβυσσο. Όστε τη δίψα, τό φοβερότερο μαρτύριο σ' αυτό το είδους τις περιπέτειες δέν πρέπει νά τό φοβούνται.

Δυο ώρες βάσταξε ή καταγραφή των τροφίμων. Τό συμπέρασμα ήταν ότι έφταναν για τέσσερις μήνες.

Τέσσερις μήνες. Μέσα σ' αυτό τό διάστημα, είχαν τουλάχιστο τον καιρό νά σκεφθούν και νά βρουν ένα μέσο, για νά ξανανεβούν στ' όροπέδιο, άπ' όπου είχαν ξεκινήσει, και νά βρεθούν πάλι άνάμεσα στους ανθρώπους.

Ναί, αλλά πώς νά τό κατορθώσουν; Αυτό είναι τό πρόβλημα, πού τους βασανίζει και θά τους βασανίσει ποίος ξέρει για πόσον ακόμη καιρό.

— Και ο θεός ξέρει, αν θά βγούμε ποτέ από δώ μέσα, μουρμούρισε ο Σέλλυς συλλογισμένος.

— Αυτό θά τό μάθουμε και μες σε λίγες ώρες, είπε ο Πάδδου, όταν θά σηκωθεί ο σέρ Ράλφ Ίδαίν. Θά τ' όδρυσκα πολύ παράξενο, αν δέν κατέβαζε τό κεφάλι του καμμιά σκέψη για νά γλυτώσουμε μιὰ χαρά.

Οι άλλοι άκουγαν τό εύθυμο παλληκάρι χωρίς νά μιλούν, ωστόσο ή αίσιοδοξία του είχε κάποια ευεργετική επίδραση άπάνω τους. Επιτέλους, συλλογίστηκαν, γιατί νά μη γλυτώσουν και τώρα, όπως γλύτωσαν από τόσους κινδύνους επί δυο μήνες στο όροπέδιο των Ίμαλαίων, όπου πάλεψαν με όλα τά στοιχεία της φύσεως;

Και σιγά-σιγά ή έλπίδα αρχίζει νά φωτίζει την ψυχή τους.

Τή στιγμή εκείνη, καθώς καθόταν ο

γκατρός συλλογισμένος κι' άμίλητος, τό βλέμμα του έπεσε μηχανικά πάνω σ' έναν πάπυρο, πού ήταν πεσμένος κάτω από τό κρεβάτι του μηχανικού.

Τού φαίνεται, πώς κάπου τ' έχει ξαναίδει αυτό τό πράγμα. Σκύβει και τό σηκώνει και τότε τ' όρχειται νά βάλει μιὰ φωνή: Είναι τό περίφημο χειρόγραφο του μηχανικού!

Τώρα ο γκατρός θυμάται ότι είχε ιδεί τό μηχανικό νά κρατεί τό χειρόγραφο και νά τό μελετά, λιγάκι πριν σταθεί τό «πλοίο της άβύσσου». Φαίνεται πώς τ' όπωσε με τό άπότομο σταμάτημα και τό έχασε πιά.

Ο γκατρός τό ξεφυλλίζει και τό κοιτάζει περίεργα, αλλά τό έρογλυφικό του δέν του λένε τίποτα. Όστόσο, μιὰ ιδέα ανατέλλει σαν ήλιος μέσα στο νοῦ του και πετάγεται άπάνω ζωηρά:

— Ξέρεις, λοχαγέ, ότι είμαστε πολύ πιδ τυχεροί παρ' όσο φανταζόμαστε; είπε.

Ο Σέλλυς τον κοίταξε λιγάκι ξαφνισμένος, χωρίς νά πει τίποτα.

— Ναί, ναί, εξακολούθησε ο γκατρός, τώρα αρχίζω νά πιστεύω ότι τό ταξίδι μας θά είναι από τά πιδ εύχάριστα ταξίδια του κόσμου.

Ο Σέλλυς τον άκούει σαστισμένος τώρα πιά.

— Τι θά είναι; ρωτά... Μά φαντάζεστε λοιπόν ότι θά εξακολουθήσουμε τό ταξίδι αυτό;

— Αυτό εξαρτάται από τον Ίδαίν. Αυτός ο διαβολάνθρωπος θά τά βγάλει πέρα σίγουρα.

Ο λοχαγός τον κοιτάζει με άπορία. — Μά δέν σκέπτεστε, γκατρέ, ότι στη θέση πού βρισκόμαστε, πρέπει πρώτα-πρώτα νά βρούμε τρόπο νά ξανανεβούμε; Κι' αυτό είναι τό άδύνατο.

— Νά ξανανεβούμε; Μά αυτό δέν

έχει κανένα ενδιαφέρον. Δέ μάς νοιάζει γι' αυτό.

Ο Σέλλυς σκέφθηκε μήπως οι δυνατός συγκινήσεις είχαν σαλέψει τό λογικό του καϊμένου του γκατρός.

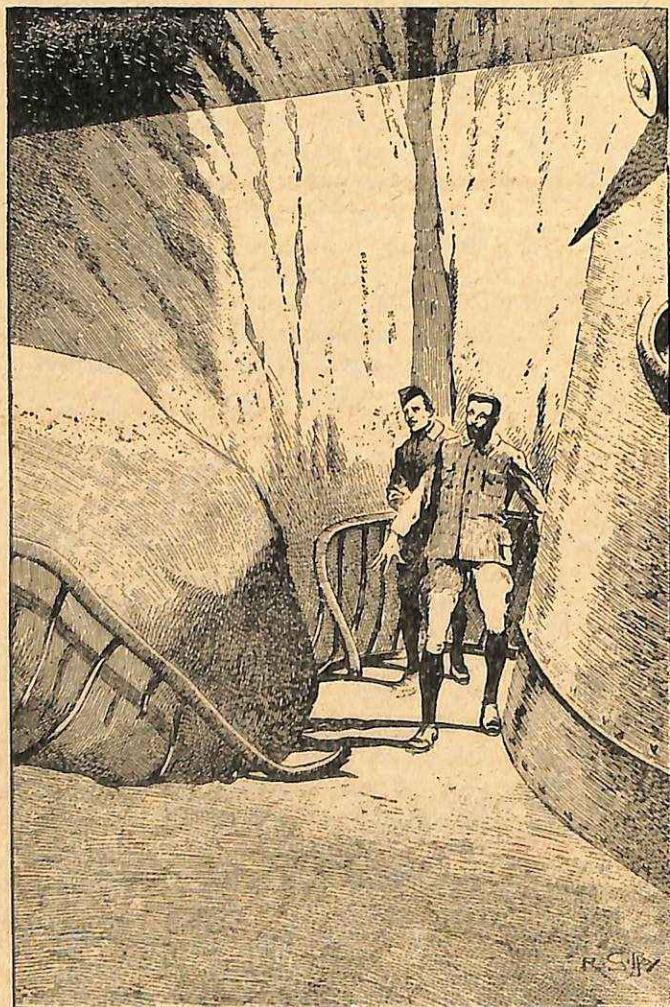
— Χμ, είπε. Όστε για τί μάς νοιάζει;

— Φίλε μου, είπε σοβαρά ο γκατρός, μην έχεις καμμιά άμφιβολία ότι ο Ράλφ θά κοιτάζει νά κατεβεί πιδ βαθιά κι' όχι νά γυρίσει πίσω άπάνω. Αυτός είναι ο σκοπός του, αυτό είναι όλο τό ενδιαφέρον της έκστρατείας μας. Τώρα σκέπτομαι ότι λίγο πριν πέσουμε, ο Βίγκς μάς ρώτησε στο τηλέφωνο: νά σάς ανεβάσω ή νά σάς κατεβάσω βαθύτερα; Δέν ήταν εύκολο νά διατάξει ο μηχανικός τό γυρισμό; Κι' όμως όχι. Αυτός διάβαζε προσεχτικά εκείνες τις στιγμές τό πολύτιμο χειρόγραφο του, γύρισε με νευρική ότητα ένα φύλλο και ύστερα σά νά πήρε μιὰ άπόφαση, τηλεφώνησε: «Πιδ κάτω, όλοταχώς!» Και έγώ λοιπόν σου λέω ότι έκαμε τό λογαριασμό του. Δηλαδή τό χειρόγραφο τον βεβαίωσε ότι ή κατάβαση ήταν προτιμότερη, ότι τό τέρμα του ταξιδιού μας ήταν κάπου έδω κοντά... Ίσως ίσως νά πρόβλεπε πώς ένας βράχος θά βρισκόταν μπροστά μας και θά σκαλώνανε έδω! Ποίος τά ξέρει αυτά! Ένα μόνο είναι σίγουρο, ότι ο Ράλφ έχει τό λογαριασμό του και δέν μάς πήγε στα στραβά... Αυτό έδω, φίλε μου, είναι πολύτιμο, ίσως είναι ή σωτηρία μας.

Τά λόγια αυτά έπεισαν τό λοχαγό κι'

«Είναι τό περίφημο χειρόγραφο του μηχανικού...» (Σελ. 559, στ. β'.)

«Τά σιδερένια κάγκελα είχαν σπάσει.» (Σελ. 558, στ. β'.)

έσφιξε θερμά το χέρι του γιατρού.

— Άς είμαστε άφοσιωμένοι στον Ί-
δαίν, είπε, κι' άς μάς πεί ως το κέν-
τρο της γής!

— Ά, όχι και τόσο βαθιά, φίλε μου,
γιατί θα κάνει ζέστη!.. Άλλά, ιδέες, ό
Πάδδου μάς φωνάζει να τοιμηθούμε κάτω.
Έμπρός, να πάρουμε λίγες δυνάμεις κι'
ύστερα να κοιμηθούμε. Γιατί από αύριο
θα έχουμε πολλή δουλειά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Άπροσδόκητοι επισκέπτες

Ύστερα από λίγη ώρα, οι δυο σύν-
τροφοι πλάγιασαν να κοιμηθούν με την
καρδιά τους ήσυχη.

Ο Πάδδου, με τη βοήθεια του Κούτι,
συγκυρίζει την κατοικία, και ύστερα πλα-
γιάζει κι' αυτός κι' αποκοιμείται.

Μόνο ό θθαγενής, πύ άνήσυχος άπ'
δλους τους άλλους, δέν μπορεί να κλεί-
σει μάτι. Έκπλωμένος στη ράχη, με τή
χέρια διπλωμένα κάτω από τή κρεβάτι,
φαίνεται βυθισμένος σε σκέψεις.

Τριγύρω του είναι βαθεία ήσυχία κι'
άκούγονται οι σιγανές άναπνοές των τεσ-
σάρων Εύρωπαιών και τή νερό της πη-
γής πού κυλά άπ' έξω, πάνω στο βράχο.

Έτσι περνά ή ώρα, έρχεται μία, μιά-
μυση, δύο... Ο θθαγενής σαλεύει λιγάκι,
σά για να ξεμουδιάσει, και βήχει έλαφρά.
(Ακολουθεί)

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΑΥΤΕΣ τίς ήμέρες είχαμε στάς
Αθήνας Διεθνές Βυζαντινο-
λογικό Συνέδριο. Άπ' όλο
τόν κόσμο ήλθαν έδώ οι σο-

φοί βυζαντινολόγοι, — ιστορικοί, αρχαιο-
λόγοι, φιλόλογοι και καθεξής — και, μαζί
με τους δικούς μας, πού σήμερα δέν εί-
ναι λίγοι, έκαμαν τίς άνακοινώσεις τους,
συζητήσαν άπάντα σ' αυτές, και σό τέ-
λος διατύπωσαν «εύχές», όπως γίνεται
συνήθως στά συνέδρια. Δέν πρόκειται
βέβαια να σας μιλήσω για τίς εργασίες
του Βυζαντινολογικού Συνεδρίου, ούτε
για τή θέματα των άνακοινώσεων και
των συζητήσεων. Είναι λεπτομέρειες πού
δέν μπορεί να σας ενδιαφέρουν. Μόνο,
με την ευκαιρία αυτή, θα σας πω λίγα
λόγια για τόν πολιτισμό των προγόνων
μας Βυζαντινών, πού με τόση αγάπη
τόν μελετούν σήμερα οι σοφοί του κό-
σμου και τόν εξαίρουν ως έναν από τους
μεγαλύτερους στην Ίστορία.

Πού άλλη φορά τέτοια πράγμα! Η
Βυζαντινή Χιλιετηρίδα, από τόν Μεγάλο
Κωνσταντίνο ως τόν Κωνσταντίνο τόν
Παλαιολόγο, ήταν παραμελημένη και
περιφρονήμένη. Έπίστευαν πως δέν ή-
ξιζε τίποτα, πως δέν είχε προσφέρει
στην ανθρωπότητα σχεδόν τό παραμι-

κρό. Ούτε τέχνη, ούτε λογοτεχνία, ούτε
έπιστήμη, ούτε στρατηγική, ούτε πολι-
τική. Στάσεις μόνο, γιορτές, ίππόδρο-
μους κι' ατέλειωτες μικρόχαρες συζητή-
σεις. Κι' ό «βυζαντινισμός» είχε κατα-
τήσει συνώνυμος με τήν «παρακμή».
Γιατί ή άκμή, τή μεγαλείο, ήταν ό άρ-
χαϊός Έλληνισμός. Αυτός άπορροφούσε
όλη τήν προσοχή, όλη τή μελέτη, όλο
τόν θαυμασμό. Οι Βυζαντινοί, έλεγαν,
δέν έκαμαν τίποτα. Ήταν βέβαια μία
συνέχεια, αλλά έκφυλισμένη κι' άδοξη.
Τό έλληνικό πνεύμα είχε παρακμάσει.
Μία μεγάλη παρένθεση στην Ίστορία
της Εύρώπης, ένα χάσμα, ένα χάος, ένα
σκοτάδι. Ο άλθρινός Μεσαιώνας. Κι'
έπειτα ή Άναγέννηση, όχι πιά στην Ά-
νατολή, αλλά στη Δύση, — ό δυτικός πο-
λιτισμός, αυτός πού εξακολουθεί ως σή-
μερα...

Έδώ κι' εκατό χρόνια ακόμα, λοιπόν,
οι βυζαντινές σπουδές ήταν όλωσδιόλου
παραμελημένες. Οι ιστορικοί, οι φιλό-
λογοι, οι αισθητικοί, οι αρχαιολόγοι, ά-
ναμνησκόντες τίς περιφρονήτικές κρίσεις,
τίς συκοφαντικές, πού είχαν εκφέρει οι
πρώτοι έπιτόλαιοι μελετητές του Βυζαν-
τίου από λίγα δοκουμένα, άνεπαρκέ-
στατα και παρεξηγημένα. Κι' άξαφνα
έγινε μεταστροφή. Έ, ή τιμή της με-
ταστροφής αυτής άνήκει σ' έναν Έλλη-
να, σ' έναν άπόγονο των ίδιων συκοφαν-
τημένων Βυζαντινών. Είναι ό ιστορικός
Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος, ό Κων-
σταντινουπολίτης. Αυτός πρώτος έγρα-
ψε μία Ίστορία, για να δείξει «τήν ενό-
τητα του Έλληνικού Έθνους» από τήν
προϊστορική έποχή ως τήν ίδρυση του
σημερινού Κράτους. Αυτός πρώτος έμε-
λέτησε και τή βυζαντινή έποχή με άμε-
ροληψία και με αγάπη. Αυτός πρώτος
έχυσε τό φώς της έπιστήμης στο σκο-
τάδι του έλληνικού μεσαιώνα. Κι' αυτός
πρώτος έκαμε τους σοφούς του κόσμου
να τόν προσέξουν, άναθεωρήσουν τίς
γνώμες τους, να τόν εκτιμήσουν, και να ρ-
χίσουν να τόν μελετούν σοβαρά.

Άπό τότε ιδρύθηκε ή Βυζαντινολογία.
Κι' από τότε τό πρώτο άμυδρό φώς του
Παπαρρηγοπούλου έγινε άπλετο κι' έ-
φώτισε όλόκληρη τή χιλιετηρίδα. Έ, σή-
μερα ό κόσμος τή γνωρίζει. Κι' άνο-
μολογεί πως όπηρεσε μία έποχή τόσο
γόνιμη σ' έργα και σε ιδέες, όσο σχεδόν
κι' ή αρχαία πού προηγήθηκε. Η Ά-
γία Σοφία άναγνωρίσθηκε ως ένα μνη-
μείο τέχνης και πολιτισμού, άθάνατο
σάν τόν Παρθενώνα. Η βυζαντινή Λο-
γοτεχνία, και προπάντων ή έκκλησια-
στική όμνογραφία, κλήθηκε ως μεγαλό-
πνευστη ποίηση. Η βυζαντινή μουσική ως
άνταξία της. Οι πατέρες της Έκκλησίας
ως ήρωες. Η νομοθεσία του Ίουστινι-
αού ως μία από τίς μεγαλύτερες και σπου-
δεώτερες του κόσμου. Και κοντά σ' αυτά
όλα, άλληλένδετα, ό δημόσιος κι' ό ιδιω-

τικός βίος, ή έθιμοτυπία, τό παλάτι, τό
σπίτι, τό σχολείο, ό στρατώνας, τό φρού-
ριο, ό στρατός, ό στόλος, τή πολεμικά
μηχανήματα, τό ύγρον πυρ... Ναι, και
τό ύγρον πυρ. Ένας σοφός, στή τελευ-
ταίο συνέδριο, έπέδειξε τό μηχανήμα
πού τό έξεσφενδόνιζε. Κι' είδαν όλοι
έκπληκτοι, πως δέν ήταν παρά ένα χάλ-
κινο τηλεόλο!

Φυσικά, ό βυζαντινός πολιτισμός πα-
ρήκμασε κι' έσβυσε σιγά σιγά μετά τήν
άλωση. Βάσταξε όμως χίλια χρόνια. Κι'
ήλθε σιγμή πού έλαμψε με τέτοια αι-
γλη, μ' όση δέν έλαμπε κανένας πολι-
τισμός της έποχής εκείνης. Τί λέγω;
Ήλθε έποχή πού ήταν σόν κόσμο μο-
νάχος του, μοναδικός, με μία βαρβαρό-
τητα γύρω του, σάν εκείνη πού περιστοι-
χίζει τόν άρχαίο έλληνικό κι' έκανε τούς
Έλληνες να λένε «Πάς μή Έλλην βάρ-
βαρος». Έτσι κι' ό ύπήκοος του Ίου-
στινιανού μπορούσε να λή: «Βάρβαρος
πάς μή Βυζαντινός!».

Οι σοφοί του κόσμου μελετούν τώρα
τή Βυζαντινή έποχή άπ' όλες τίς με-
ριές κι' άνακαλύπταν παντού θησαυρούς.
Κι' είναι πολύ ευχάριστο πού οι βυζαν-
τινές σπουδές είναι τόσο διαδεδομένες
και στην Ελλάδα. Έχουμε Βυζαντινό
Μουσείο, βυζαντινολογικές έδρες σό Πα-
νεπιστήμιο, Βυζαντινολογική Έταιρεία
και βυζαντινολόγους έφάρμιλλους με τούς
Εύρωπαίους. Ούτε μπορούμε να γίνη δια-
φορετικά, άφου έμεις είμαστε ό άμεσοι
άπόγονοι των Βυζαντινών, πού ως προχθές
ό κόσμος τους περιφρονούσε. Οι πύ άρ-
χαίοι μας πρόγονοι δέν είχαν ανάγκη από
υπεράσπιση. Οι Βυζαντινοί όμως είχαν.
Και τό παραδείγμα του μεγάλου Πα-
παρρηγοπούλου πολλοί δικοί μας κατό-
πι τό άκολουθήσαν, και ιστορικοί, και
αρχαιολόγοι. Π. χ.: ό Σπυρίδων Λάμ-
πος, ό διάδοχος του. Μπορούμε να
πούμε ότι κι' ή βυζαντινή τέχνη μπήκε
πιά στη ζωή μας. Όχι μόνο έκκλησιές,
άλλά και σπία χτίζουμε σήμερα με ρυ-
θμό βυζαντινό. Και πολλές διακομή-
σεις μας είναι βυζαντινές, σ' έπιπλα, σε
σκεύη, σε στολίδια. Άκόμα και τή τυ-
πογραφία μας έχουν βυζαντινά στοι-
χεία και κοσμήματα, και πολλά βιβλία
έχουν τυπωθεί με τόν δικέφαλο άετό στο
ξώφυλλο και με τό C αντί για Σ στους
τίτλους...

Μικρά, έλάχιστα πράγματα είναι πολ-
λές φορές σημάδια μεγάλων και σημαν-
τικών. Κι' όλ' αυτά τή βυζαντινά, από
τά χτίρια ως τή στολίδια, πού τόσο τά-
γαπā και τή αισθάνεται ή ψυχή μας,
στη χώρα του Παρθενώνα και των άρ-
χαίων έρείπων, πού κι' αυτά τή αίσθα-
νόμαστε και τάγαπούμε τό ίδιο, δείχνουν
φανερά τήν ενότητα του Έλληνικού Έ-
θνους από τούς προϊστορικούς χρόνους
ως σήμερα...

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΑΝΤΡΟ

Α! Τά ψηλά σου τή βουνά πού
Περήφανα τή πράσινη κορφή

Τά όλότρεμα νερά σου πού μυ-
κάθε πλαγιά στη γάργαρη ροή

Σκορπούνε δέντρα κι' άνθια πού
Κι' οι λεμονιές τή θεά μουσκο-
Στους κήπους, στους μπαξέδες,
Στά ώραία χωριά με τήν άπλη

Έχεις περιγιάλια, πέλαγα πα-
Κι' όταν φτάνει τ' όλόδροσο μελ-
Πού κάνει τό τραντάφυλλο να

Κι' όταν τή κύματα ξεσπούν
Άπό τό Κάστρο ως τό Λιμάνι
Είσαι ή Κυρά πού καπετάνιους

ΜΙΑ ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Δυό μέρες άπ' τήν Άθήνα ά-
πέχει τό χωριό της Μαριώ. Χί-
ονα όλο τό χειμώνα τό σκεπά-
ζουν και μόνο τό καλοκαίρι γί-
νεται άνθιστόλιστο. Σ' αυτό τό

χωριό κάθεται κι' ή Μαριώ με
τούς γονείς της. Η Μαριώ εί-
ναι μία μικρή χωριατοπούλα με
δυό μαύρα μάτια και δυό ξαν-
θές κοτσίδες με τριανταφυλλές
κορδέλλες. Πολλά είχε άκούσει
για τήν πρωτεύουσα και τούς
πρωτευουσάνους. Μά έλα πού
δέν ήξερε τίποτα! Γιατί τάχα
δέν μπορούσε κι' αυτή νάρθει
στην Άθήνα να μάθι γραμμα-
τα και να γίνη πρωτευουσάνα;
Αυτός ήταν ό πόθος της Μα-
ριώ, κι' ό πόθος της όλο μεγα-
λωνε από τότε πού της είπε ό
θείος της, ότι θα τήν πήγαινε
τ' άλλο καλοκαίρι.

Τέλος έφτασε ή μεγάλη ήμέ-
ρα. Η Μαριώ άποχαιρέτησε χα-
ρούμενη τό χωριό, γιατί θα πή-
γαινε στην Άθήνα. Μπαίνοντας
στό τραίνο, παραξενεύτηκε πο-
λύ όταν είδε ύστερα από τρείς
ώρες να σκοτεινιάζει. Άλλά νό-
μιζε πως όσο πλησίαζε κανείς
στην πρωτεύουσα, τόσο σκοτει-
νιάζει και σάπασε για να μνή
τήν πούν άνήξεση χωριάτισσα.
Είχαν μπει σε σφαγγα.

Τήν άλλη μέρα, ή Μαριώ έ-
φτασε στην Άθήνα. Ζαλισμένη
δέν έβλεπε τίποτα άλλο, παρά
τραίνα, αυτοκίνητα κι' άνθρώ-
πους. Τά ψηλά σπία της έκα-
ναν έντύπωση, κι' ή καμένη
σήκωνε τό κεφάλι ίσως από θαν-

μασμό, ίσως όμως κι' από φόβο.

Οι μέρες όπότσο περνούσαν
κι' ή μικρή χωριατοπούλα πολ-
λά πράγματα δέν ήξερε, γιατί
όποιον κι' άν ριτούσε, τήν πε-
ριγελοούσε.

Μία μέρα, περνούσε άπ' τήν
όδό Σταδίου, είδε σε μία βιρί-
να μία κούκλα ντυμένη βλάχικα
κι' ή Μαριώ από τόν ένθουσια-
σμό της, πού είδε μία πατριώ-
τισσα, φώναξε: «Γεια σου πα-
τριώτισσα!». Περιστό να πω τί
έγινε. Στην άναμπαμπούλα όμως
αυτή χάνει τό θείο της. Τρέ-
χοντας άπ' έδώ κι' άπ' εκεί, κα-
τόρθωσε να τόν βρή ύστερα από
τρείς ώρες, κλαμμένη κι' έλεεινή,
φώναξε:

— Στο χωριό μου, θεέ μου, και
πάλι στο χωριό μου!

Ιδώμη

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΚΥΝΗΓΙ

Έπιτέλους κατόρθωσα να πεί-
σω τό μπαμπά μου να με πάρι
κυνήγι. Έτσι μία Κυριακή, αντί
ν' άπολαύσω τόν πρωινό ύπνο.
πού κάθε μέρα τόν στερούμουν
για τό σχολείο, έτοιμάστηκε
γρήγορα - γρήγορα, φώναξε τό
σκύλο μου, και με μία πόξα σάν
να πήγαινα σε κανένα κυνήγι
προϊστορικού δράκοντα, ξεκίνη-
σα με τό μπαμπά μου, πρωί-
πρωί, για ένα κοντινό βουνάλα-
κι. Ο σκύλος μου χοροπηδοούσε,
ή καμπάνα μιάς έκκλησιούλας
χτυπούσε χαρούμενα, κι' όλα γε-
νικώς φαινόταν χαρούμενα, έ-
κτός από μένα, πού κάτι κρυ-
φές σκέψεις μου βασάνιζαν τό
μυαλό. Μ' όλο πού ήθελα κάτι
να σκοτώσω, έστο και για πρ-
ωτή φορά, πύ πολύ με τρώαζε
μία άλλη μου σκέψη. Όταν ά-
κουγα τουφεκιές... βούλωνε τ'
αυτιά μου κι' ή κάποτε φώναζε.
Για φαντασθήτε τώρα, πού άπ-
πιανα τουφέκι στά χέρια μου και
θ' άκουγα αυτή τήν τρομερή
βροντή, άν τό πετούσα κι' έβα-
ζα τίς φωνές!

— Έλα λοιπόν να μάθης πρ-
ωτα σημάδι.

Έφθασε ή κρίσιμη στιγμή! Ο
μπαμπάς μου μούδωσε τό τουφε-
κι, μού είπε να σημάδεψω καλό
και τώρα σε λίγα μέτρα άπόσταση
άπ' ένα παλιό τενεκέ, πού βρέθη-
κε κει πάνω. Έπιτέλους θάρρος!
Πιέζω τή σκανδάλη και μαζί με
τόν κρότο — όχι τόσο τρομερό όσο
φανταζόμουν — με πύπησε και
λίγο τό τουφέκι σόν όμο από
τήν πίεση.

Τίποτα όμως δέν ήταν κοντά
στη χαρά μου, όταν είδα τόν τε-
νεκέ κατατρυπημένο από τή σκά-
για. Τώρα μού έμεινε να σκοτώ-
σω και κανένα πουλί. Σε λίγο
σημαδέω κάποιον, αλλά δέν τό
πέτυχα... γιατί με κουνούσε ό
σκύλος μου και τό κυριότερο
σφάλμα και τή δυό μου μύτια
γιατί λυπούνται να δώ τό που-
λί πού θα σκοτώνα!

Καλά, έλα τώρα να δώμε πού
κρατούσε τό σκύλο ό μπαμπάς
μου. Σημαδεύω λοιπόν και μα-
ζί με κάμποσα μπράβο, πού ά-
κούω, βλέπω τό πουλί πού έπεσε,
και τό σκύλο μου πού έτρεξε να
τό φέρη. Η χαρά μου όμως δέ
βάσταξε πολύ. Πήρα τό ζεστό ά-
κόμα πουλάκι, πού μόλις είχε
ξεφυχήσει, και τόβλεπα λυπημέ-
νη. Πριν λίγα λεπτά χοροπηδοού-
σε, και τώρα τί ήταν; Ένας μι-
κρός όγκος, μέσα στη χούφτα
μου. Σε λίγο ή συνείδησή μου
έξεγείρεται. Έγώ τό σκότωσα τό
τόσο άθώο αυτό πλασματάκι;

— Τί, έσύ τό σκότωσες; με
ρώτησε ή ξαδέρφη μου, πού με
περιμενε άνυπόμονα στην πόρτα.
— Μάλιστα εγώ!

Δε φαίνεται και τόσο χα-
ρούμενη για τήν έπιτυχία σου,
άλλ' άφού τό έπιβεβαιώνει κι' ό
μπαμπάς σου, μπράβο!

Έτρεξα βιαστική στην κάμα-
ρά μου, φύλαξα λίγα φτερά γι'
ανάμνηση και σκούπισα βιαστι-
κά δυό δάκρυα, παρουσιάζοντας
ένα χαρούμενο πρόσωπο στην
ξαδέρφη μου, πού έμπαινε κείνη
τή στιγμή...

Γονδολιέρα

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΠΡΩ·Ι

Είχα πολύ καιρό να ξεπνήσω
έδώ έτσι νωρίς. Και τί ώραία
πού ήταν όλα, χάριχα ένα όμορ-
φο πρωί. Έμοιαζε λιγάκι σάν
χειμώνας άπ' τή θροσιά πού έ-
κανε, κι' ό ούρανος ήταν έτσι
διάφανος κι' όλα τόσο φρέσκα
σάν να είχε περάσει βροχή. Στο
καινούργιο σπίτι πού χτίζουν ά-
πέναντι, οι πελαργοί είχαν άνε-
βεί στίς σκαλωσιές κι' έκαναν
τόν πρωινό τους παρίπατο. Στη
θεράντα μας οι τρείς γάτες κά-
θονται και λούζονται σε μία γο-
νίστα ήλιο, και τή γισσεριά άνά-
μεσα άπ' τή άσπρα μπερτεδά-
κια, κεντούν έναν όμορφο γύφο.

Νοιώθω μία περίεργη ευχαρί-
στηση γυρίζοντας έδώ κι' εκεί
και λέω πως να ήταν δυνατό
να μη περάση αυτή ή ήση ή ώρα.
Μά ό ήλιος έχει προχωρήσει
πιά και οι μαστόροι άνεβαίνουν
να πιάσουν δουλειά λέγοντας
στούς πελαργούς, πού περπατούν
άκόμα μ' όλη τους τήν αξιοπρέ-
πεια: «Καλημέρα, λέλεκα Χα-
τζή-Μπαμπά». Ένα τζιτζίκι στην
άπέναντι κудνοιά κούττισε τήν
ασημένια του μηχανή κι' άρχίζει
τό τραγούδι.

Είναι καιρός για δουλειά και
ας αφήνω.

Δελούδα

ΣΥΝΘΕΣΗ

Βράδυ Κυριακής. Μόλις έχω
γυρίσει άπ' τόν κινηματογράφο,
και κάθεται να γράφω Σύνθε-
ση. Μάθαι τί έπαθα άπόψε; Δέν
μπορώ να χαράξω ούτε μία γραμ-
μή, οι ιδέες δέν κατεβαίνουν άπ'
τό κεφάλι μου.

Άμ' βέβαια, όταν ό νους πε-
τά, σόν Βάλλυ Φρίτς και στην
Σούζη Βερνόν, γίνεται τίποτα;
Όσοτόσο ή ώρα περνά και κον-

τεύουν μεσάνυχτα. Άχ! Θέ μου,
θα σκάσω...

(Ύστερα από μία ώρα, μιά-
ταις προσπάθειας).

Ούφ, δε βαριέσαι, αδελφέ, άς
τά φορνώω όλα σόν κόκκορα
στό κάτω κάτω της γραφής, αύ-
ριο ένα μεγάλο μηδενικό, ένα
τραβήγμα αυτιού και τελείωσε ή
φασαρία και τό ξαγρύπνημα. Τί
μεγάλο πράγμα είναι και κανέ-
να δυό χαστούκια; Έπανάστα-
ση, λοιπόν! Παιδιά, ταχθήτε όλοι
κάτω άπ' τή σημαία μου. Κάτω
ή Σύνθεση, δέν θα γίνουμε δά
όλοι λογογράφοι!

Σιγά-σιγά όμως κι' όσο ή ώρα
περνά, τό επαναστατικό μου
πνεύμα καταπραίνειται. Άπο-
φασίζω να γράψω κάτι, έτσι για
τά μάτια... Κύριε έλέησον, τί
βλέπω; Γυρεύοντας θέμα για τή
Σύνθεση, τό βρήκα! Θά γράψω
ό, τι σκέπτομαι αυτή τή στιγμή.

Κι' έτσι, με τή πολλά λόγια,
τό χαρτί γέμισε, ή Σύνθεση έγι-
νε, και θα τήν παρουσιάσω σόν
καλό μου κ. καθηγητή, όπως τή
βλέπετε. Καληνύχτα σας λοιπόν,
γιατί ή ώρα είναι μία!

Άρης

Νύχτα

ΠΛΑΝΕΥΤΡΑ

Νύχτα πλανεύτρα, μαγική,
τούς άραχένιους πέπλους ρίξε,
και μες στην άγκαλιά σου τήν
[πλατεί

την πλάση γύρω σφίξε.

Όσα άστέρια φωτεινά,
όνείρατα πέ να γενούνε,
και στίς παιδούλας π' άγρυπνά,
τά βλέφαρα πές ν' άπλωθούνε.

Τόν ύπνο σου τόν λυτρωτή
στού πόνο στείλε τό κρεβάτι
κι' έν' άσπλο σ' αυτόν πού περ-
[πατεί,

τόν κουρασμένο τόν διαβάτη.

Νανούρισε τό δόλιο τ' όρφανό,
και άσ' το να θαρρή πως γέρνει
σε μάννας γόνατο, — πώς τό πο-
[νών! —

και τή φιλαία της πώς πέρνει.

Τάνθρωπινο λουλούδι για να
[δρασιση
κάμε να βοή τό ψέμμα πού προ-
[σμένει
και ή ψυχή μου μοναχά γονατι-
[στη

Μπροστά στο Μεγαλείο σου άς
[μένει.

Μόννα-Βάννα

ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΥ

Πανώρημα γαλανόλευκα νερά
σφιχταγκυλιάζουν τό μυρμιμένο
και κατάφυτο νησί μου, και κείνο
μοιάζει πάπια π' αγαπά να λού-
ζεται σε ήσυχη άκρογιαλιά.

Φαντάζει πάγου στο νησί μου
ή έκκλησία του πού λειτουργεί
μόνο στη γιορτή της, και τό
κίθα παινιδίζοντας σιγοσβύνει
στά μαγευτικά του άκρογιάλια.

Τήν αύγουλά με τίς πρώτες ό-
λόχρυσες του ήλιου άχτίδες, πορ-
φυροπλέει σε χιλιάδες όνειρων

*Εκθεση τοῦ Τύπου ἕνα φυλλάδιό μου, τῆς πρώτης περιόδου, με τὸ κόκκινό του ἐξώφυλλο. Ἡ ἴδια μοῦ γράφει, ὅτι, κατὰ τὸν ἀδελφὸ τῆς, οἱ στίχοι ἐκείνου «τοῦ γένους ἐσθλῆς οἱ δασκάλου» εἶναι τοῦ Σπύρου Ματούκα. Ἄ, μπά! πολὺ πιὸ παλιὸ ποιητὸς θὰ εἶναι. Κι' ἴσως, ὅταν γράφτηκαν, ὁ μακαρίτης Ματούκας νὰ μὴν ἦταν κἀν γεννημένος.

Ὡς ἐδῶ τὰ τηλεγραφήματά μου. Καὶ στὸ ἐρχόμενο πάλι ἐξακολουθῶ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Νύχτα» τῆς **Αὔρας Κοζάνης**. Εἶναι γραμμένο με κάποια συγχύση. Ἄλλὰ ἡ ἐκτέλεση ἀδόκιμη κι' ἡ γλῶσσα ἀτακτική. Οἱ ἐκφράσεις «ἀργυροῦνται» καὶ «πλήρης κάλλους καὶ φωτός» εἶναι σχολαστικές κι' ἀταίριαστες. — «Συλλογισμοὶ κοντὰ στὴ θάλασσα» τοῦ **Υἱοῦ τῆς Δευτεριάς**. Κι' ἐδῶ ἡ γλῶσσα ἀτακτική, ἀνακατεμένη, χωρὶς ἐνιαύσι τυπικό. Κι' οἱ ἰδέες κοινές κι' ἀρκετὰ «συγκχυμένες» καθὼς λέει κι' ὁ ἴδιος. — «Ἀληθινὴ ἱστορία» τοῦ **Μικροῦ Ἑδισσῶν**. Γράφημα ἀρκετὰ καλὸ. Ἄλλ' ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶναι θέμα γιὰ δλάνερο μυθιστόρημα κι' ἤθελε καὶ τέχνη γερὴ καὶ ἔκτακτη μεγαλύτη. — «Στὰ μπάνια» τῆς **Ἀθηνῶς**. Ἀτελές καὶ ἀσυμπλήρωτο. Ὡστόσο, σὰ μὴ παιδιὰτικὴ ἐντύπωση, εἶναι γραμμένο με ἀφέλεια. — «Σκέψεις» τοῦ **Τρικιανίου**. «Μία χελιδὼν δὲν φέρει τὴν ἀνοιξιν». «Τὸ ράσο δὲν κάνει τὸν καλόγερο». Μὰ γιατί μοῦ τὰ στέλνει ὁ Τ. αὐτὰ τὰ γωμικά πού εἶναι πασίγνωστα; Νὰ μοῦ στείλῃ, ἂν ἔχῃ, σκέψεις δικές του, πρωτότυπες. Ἄς διαβασῇ, σχετικῶς, καὶ τὸ ὅρατο ἄρθρο τοῦ κ. Κουσιάνη στὸ 44ο φυλλάδιο. — «Διαλύσου!» τοῦ **Ἀρη**. Ἄνοστο ἀνέκδοτο. — Τὸ ἄλλο τοῦ ἰδίου θὰ δημοσιευθῇ. Νὰ προσέξῃ ὅμως τίς διορθώσεις πού θὰ τὸν κάμω, γιὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸ ὄφρος του ἀπὸ ἀταίριαστα παραγεμισμάτα καὶ στολίδια. — «Νύχτα» τῆς **Ναπολεόντης**. Φράσεις μονότονες, χωρὶς καμμιὰ ζωηρότητα, καὶ τὸ περιεχόμενο χωρὶς πρωτοτυπία. — «Ἀνέκδοτο τοῦ Μάρκ Τουαίν» τοῦ **Σαρδανάπαλου**. Δὲν κατάλαβα τὸ χιούμορ του. Μήπως καμμιὰ παρεξήγηση στὴ μετάφραση; — «Τὸ καναρίνι μου» τῆς **Φαίδρας**. Μονότονος ἀφήγηση, χωρὶς τέχνη. — «Οἱ ὥρες μοναξιάς» τῆς Ἰδίας θὰ δημοσιευθῶν με μερικὲς διορθώσεις. — Θὰ ἐξακολουθῶ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναισθηταί, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὁ. 10. — Τὰ ἐκρινόμενα ἢ ἀνευθεύμενα ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1930. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνήκουν σὲ ἄγρια καὶ δὲν ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Τσανταφυλλένιο Δάκρυ, ἄ. (. ? !.)

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς, **Χορχὸρ Ἀγάν** (θὰ εἰδες τὴν ἐγκρίση τοῦ ψευδωνύμου σου) σύμφωνα γιὰ τὰ ἄλλα. **Ε. Βαποριδῆν** (ἐλαβα φαντάζομαι με τί χαρὰ λαβαίνεις κανένα γράμμα ἐκεῖ πού εἶσαι κλεισμένος, καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι ἀπ' τοὺς γονεῖς σου κι' ἐγὼ θὰ σοῦ γράφα, ἂν εἶχα καιρό· ἀλλὰ πού!) **Ρεθυμνιακὴν Ἀκτὴν**

(δὲν περᾶζει ἀφοῦ εἶχες τὴ «φασαρία τοῦ Σχολείου») **Ἑλληνικὸν Ὑμνον** (χαίρω πού πέτυχε ἡ ἐγχείρησις κι' εἶσαι ἐντελὴς καλὰ· τώρα γράφω σου ὅσο ἐστεῖλα 5 τετράδια) **Δεσποινίδα Γκλουκ** (εὐχαριστῶ πού δὲν με ἐξηνᾶς μ' ὅλα τὰ μαθήματα· ἐστεῖλα τὴν «Ἀριθμητική διὰ λέξεων» ἐξήγησα στὸ προηγούμενο) **Πεταχτούλαν** (ἐστεῖλα 5 τετράδια· ναί· μετὰ ἕνα μῆνα θὰ τὸ ἀνανεώσω, ἐπομένως μπορεῖς νὰ τὸ ἀλλάξῃς· εὐχαριστῶ πού ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ Συλλόγου σας θὰ εἶναι ἡ διάδοξή μου) **Χαρουγῆν** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ, ἐστεῖλα· τίς εὐχές μου γιὰ τὰ γενέθλιά σου· περιμένω ταπεινὰ ἐπιστολὰς τῶν ἐξετάσεων) **Δυσόχαρτο** (ὁ Ἀνανίας σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν ὥρα καὶ κάρτα με τίς εὐχές) **Γαβριᾶν** (ἂ, πολὺ θλιθερὴ αὐτὴ ἡ γελοιογραφία) **Ἀνοικτόκαρδον** (ναί, τώρα ἔχει ψευδώνυμο· φύλλα ἐστεῖλα) **Ἑρείκην** (ἐλαβα, ἐστεῖλα κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ναί, αὐτὴ ἡ λέξη δὲν ἔχει εὐ τὸ τέλος. ἂς μὴ λοιπὸν τὸ s τοῦ πληθυντικοῦ) **Τάκην** **Ε. Λαμπιερῆν** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ) **Χρυσούλαν Ι. Ζόγια** (δὲν περᾶζει· φθάνει πού θὰ μοῦ γράφῃς τώρα πιὸ ταχτικά) **Ἀερναυτήν** (ἐπρεπε, βλέπεις, νὰ ἐλθῇ ἡ σειρά τους) **Ἀθηνᾶν** (με γιὰ καὶ καλὴ πρόδοο στὸ νέο σχολεῖο) **Νέον Ἀστέρα** (ἐστεῖλα) **Μικρὸν Ἑδισσῶν** (ἂ, τί ὥρατο σχολεῖο! πρέπει λοιπὸν νὰ μαθαίνεις πολλὰ γράμματα ἐκεῖ!) **Ἑλληνα** (τὰ δυὸ αὐτὰ γράμματα πού λές, δὲν ἐλαβα· οἱ δυὸ γιὰ τοὺς ὁποίους ρωτᾷς, δὲν ξέρω τί γίνονται) **Δροσόλουσιν Ἀργούλαν** (περιμένω καὶ τὰ «περισσότερα») **Ἀγνωστον** (ἀνέστεῖλα τὴ δημοσίευσή σου· ἐστεῖλα 11 τετράδια) **Φίλαθλο** (στὸ ἐρχόμενο) **Δυσέυρετην Χαράν, Βιολέτταν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἐλαβα μετὰ τὴν 19 Ὀκτωβρίου, τὸ ἐρχόμενο.

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ

Εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοὺς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικά τοῦ Ἑσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἑξωτερικοῦ).

Ἀδελφούλα μου, ὁ. 20 / 550 καὶ 7,50.
Ἀναδυσμένη, ὁ. 25 / 6 καὶ 8,50.
Δὲν εἰμ' ἐγὼ, ὁ. 20 / 5 καὶ 7.
Θεατρον, Τόμος Β', ὁ. 40 / 6,50 καὶ 9.
Τόμος Γ', ὁ. 30 / 6 καὶ 7,50.

Καλὸς Δρόμος, ὁ. 11,80 / 5 καὶ 7.
Κατήφορος, ὁ. 50 / 6,50 καὶ 9.
Κόκκινος Βράχος, ὁ. 20 / 5 καὶ 7.
Κοσμος καὶ Κοσμάς, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 8,50.
Λάουρα, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.
Μαργαρίτα Στέφα, ὁ. 17 / 5,50 καὶ 7,50.
Μητριὰ, ὁ. 15 / 4 καὶ 6.

Μυτικὸ Ἀρραβῶνες, ὁ. 45 / 6 καὶ 9.
Τὸ Μυστικὸ τῆς κοντέσας Βαλεράνας, ὁ. 15 / 4 καὶ 6.

Παιδικὸν Θεατρον, 480 τόμοι, ἕκαστος ὁ. 17 / 5,50 καὶ 7,50.

Πετριὲς στὸν Ἥλιο, ὁ. 20 / 5 καὶ 7.
Πλούσιοι καὶ Φτωχοὶ, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.
Στάχας καὶ Παπαρῶνες, ὁ. 15 / 6 καὶ 8.
Στέλλα Βιολάντη, ὁ. 20 / 5 καὶ 7.
Τερέζα Βάρμα-Δακίτσκα, ὁ. 25 / 5,50 καὶ 7,50.

Τίμιοι καὶ Ἀτιμιοί, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.
Τιμὴ τοῦ Ἀδελφοῦ, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.
Τυχεροὶ καὶ Ἀτυχεοί, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.

Ὁ Γρελλὸς με τοὺς Κόκκινους Κρίνους, ὁ. 20 / 6,50 καὶ 9.

Ἡ Γρίμωρη Γυναικίς, ὁ. 30 / 6,50 καὶ 9.
La Mauvaise Voie, Μετάφρασις τοῦ «Κακοῦ Δρόμου», ὁ. 15 / 5 καὶ 7.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 251ου Διαγωνισμοῦ. Γοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεῖται μέχρι 25 Δεκεμβρίου.

656. Δεξιόγριφος

Τοῦ κερασφόρου ζώου πάσχιος. Κάτι ἀπ' τὸ σῶμα ν' ἀφαιρέσω... Μιὰν Ἀμαζόνα ποῖος θὰ μούλεγε Πῶς ν' ἀναστήσω θὰ μπόρῃσω! Τῶνς Ἑρρουπολίτης

657. Μεταγραμματισμός

Ὡ, τί πόνος! θεραπεῖα. Μὲ τὰ φάρμακα ζητῶ... Ἀλλὰ κάποιος μ' εὐσπλαχνία. Τοῦ ἀλλάζει τὸ λαμὶ. Καὶ μὴ πόλιν ἑλληνική. Ξεπροβάλλει στὴ στιγμή. Ἀγνή Ψυχούλα

658. Στοιχειόγριφος

Βγαίνει τώρα ἕνα θεριὸ Μαλλιαρὸ καὶ φοβερό. Τρώγεται; — Οὐτε ψιττό. Θέλεις ὅμως νὰ τὸ φᾶς; Ἐνα γράμμα τοῦ πετῆς. Καὶ τελεῖωσε κι' αὐτό.

Ρασπουτίν

659. Δημῶδες Δῖνιγμα

Ποῖα νύφη πρώτη δὲν μιλά, Μόνο ἂν μιλήσουν ἀπαντᾷ. Τὸ λόγο δευτερώνει. Καὶ τὰ παιδιὰ πεισιμῶνει;

Ἀμαρυλλίς

660. Ρόμβος

* * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * *

Καθέτως καὶ ὁριζοντίως: Σύμφωνον, ξίφος (ἀρχαία λέξις), ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων, πόλις τῆς Γερμανίας, γυνὴ τῆς Π. Διαθήκης, νότα, σύμφωνον.

661-665. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴ προσθήκῃ ἐνός γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Ἀφῆ, ἀκίς, ἔλος, ἄγος, ὦρα.
Νάρκισσος

666-670. Φωνηεντόγριφος

Δι' ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ φωνήεντος, ὅσαςδήποτε φορές ἐπαναλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν κάτωθι συμφώνων, τῶν ὁποίων ἡ σειρά εἰς ἐκάστην σωρὸν δύναται καὶ νὰ μεταβληθῇ, νὰ σχηματισθοῦν πέντε λέξεις.

ρθν - νψμ - πγν - φρον - δγκ.
Ἰσπανιόλα

671. Ἑλληνοσύμφωνον ἐκ Ποικίλης Ἀκροστιχίδος

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθέξῃ, ἀποτελοῦν ἑλληνοσύμφωνον τοῦ τύπου: * * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

1, Βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς 2, Τιτάν 3, Ἀκρωτήριο τῆς Ἑλλάδος 4, Ποταμὸς τῆς Γαλλίας 5, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα 6, Πόλις τῆς Ρουμανίας.

Ἑγγλεζίτα

672. Μικτὸν

αε-νς-αα-νς-αα-γριμτ
Γεώργιος Ἀβέρωφ

673. Γρίφος

	1		1
6, 1 Β'		φ	1
	1		1
			Σιφεμάχος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 32

456. Χαμαικέρασον (χαμαί, κερασον!) — 457. Μαντήλι - καντήλι. — 458. Ἀξιός - ἄξιος. — 459. Ἀτλας - τάλας. — 460.

ΑΓΓΕΛΟΣ 461. ΑΡΝΟΣ (Ράγαν Ἀ. Ε. Ε. ναός, ὄνος, Σάγ. ΑΒΡΗΛ. ρος). — 462. ΘΗΛΕΙΡΟΝ ΣΕΥΣ (Θ-ὄς, Ἡ. Ο. Η. Ο. λεία, Σ-αύρα, Ε. ΣΕΛΙΝΟΝ υἱόλατος, Υ-ὄς, Σ-ταῦρος). — 463. ΧΟΣΡΟΗΣ - ΕΥΤΕΡΙΠΗ (ΧΕμίων, ΟΥρανία, Στόμα, ΡΕα, ΟΡάτιος, Η. Πειρος, ΣΗμερον). — 464. Κοντὸς ψαλμὸς ἀλληλοῦτα. — 465. Οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον. (οὐδ' ἐν και, νον ὑπὸ τον, η. Λωύν). — 466. CATON, ISAIE, MARIE (CΙΜον, ΑΣΑ, ΤΑΡ-quin, ΟΙΕ, ΝΕΕΖ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις με ἀπλὰ στοιχεῖα ὁ. 6, τὸ ἐλάχιστον τήρημα. Περὶ τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, με πᾶσα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ με κεφαλαῖα ὁ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος ὁ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

Α' — 817 /
Πρωτοπαίνοντας στὸ ὄμορφο σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαίρετ' ὅλους-ες. Ἀνατάλασσον Μ. Μυστικά καὶ κάρτες ἡθοποιῶν Δ/σις: κ Γεωργίου Πετρόπουλον, Μεσολόγγιον, διὰ:

Δροσέλουσιν Αὐγούλα

Α' — 818 /
Προκλήττοντες διαγωνισμὸν εὐθόμου διηγήματος Συμμετοχὴ μονόδρομος προβομῆς μηνιαία Δ/σις: Γ. Ἀθανασίου διὰ Π. Α., Ἀνδρον. Περιμένοντες ἀπὸ 6 λους-ες. Παι. ἐμὲν Ἀνδριωτάκι, Χορχὸρ-Ἀγᾶς

Α' — 819 /
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΕΦΥΡΟΥ
καταβῆται. Περιμένω διευθύνσεις τῶν ἀποστελλάντων διαγωνισμοῦ. ΖΕΦΥΡΟΣ

Α' — 820 /
ΒΑΒΕΥΒΕΝΤΕΣ (Α' — 623) Διαγωνισμοῦ Μικρὸς Πλούταρχος — Ἑρση, Σικυωνίος — Σπίθα, Παινεμένη, Ἀδριωτάκι, Γραβριᾶς, στείλατε 5 δρ. ΜΙΚΡΟΣ ΕΔΙΣΣΩΝ

Α' — 821 /
Ἀνατάλασσον καὶ πᾶσι γραμματόσημα (τιμολογημένα). Γράψατε: Ἀργυρὴ Ἀργυρίου, Τασκαράδαν Βόλου.

Α' — 822 /
Ὁ Σύλλογος Ἑρᾶς ἔξεταισις διαλύεται. Ἀπαντήσεις διαγωνισμοῦ τοῦ ἐπιδρομῶν. Εὐχαριστεῖ τοὺς ὑποστηρίξαντας.

Α' — 823 /
Τριτοεστὴς τῆς Φιλολογίας ζητεῖται παρὰ δόσεις ἐφ' ὧν τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου Διδάκτρα προστά. Ἀπευθυντέον Δ. Ἀντιφωτῶν, Σωκράτους 75, Ἀθήνας

Α' — 824 /
Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνατάλασσον τετραδία. Αἰς με δῶκε καὶ δλες. Στείλατε: Δδ. Μαρῖαν Λεμπέση, Ἰατροῦ, Χαλκίδα, διὰ Χρυσὴ Πεταλοῦδα.

ΜΗ ΔΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὺς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μετὰ τυπωμένη ταβία, ἀπ' αὐτὲς μετὰ τίς ὁποῖες σὲς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἐβδομάδα.